Годишен доклад за дейността
Декларация за корпоративно управление
Доклад за плащанията към правителства
Доклад на независимите одитори
Финансов отчет

Мини Марица - Изток ЕАД

31 декември 2024 г.

Съдържание

Доклад на независимите одитори		**-**
Отчет за финансовото състояние		**1**
Отчет за печалбата или загубата		**3**
Отчет за всеобхватния доход		**4**
Отчет за промените в собствения капитал		**5**
Отчет за паричните потоци		**7**
1.	**Обща информация и предмет на дейност**	**8**
2.	**Изявление за съответствие с МСФО и прилагане на принципа за действащо предприятие**	**9**
3.	**Нови или изменени стандарти и разяснения**	**10**
4.	**Съществена информация за счетоводната политика**	**11**
5.	**Нематериални активи**	**36**
6.	**Имоти, машини и съоръжения**	**36**
7.	**Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход**	**40**
8.	**Материални запаси**	**40**
9.	**Търговски и други вземания**	**41**
10.	**Вземания от свързани лица**	**42**
11.	**Пари и парични еквиваленти**	**43**
12.	**Собствен капитал**	**43**
13.	**Пенсионни и други задължения към персонала**	**45**
14.	**Провизии**	**47**
15.	**Отсрочени финансирания**	**48**
16.	**Отсрочени данъчни пасиви**	**50**
17.	**Търговски и други задължения**	**51**
18.	**Вземания за данък върху доходите**	**52**
19.	**Задължения към свързани лица**	**52**
20.	**Задължения по заеми**	**52**
21.	**Приходи от договори с клиенти**	**54**
22.	**Други доходи**	**55**
23.	**Разходи за материали**	**56**
24.	**Разходи за външни услуги**	**56**
25.	**Разходи за амортизация и обезценка**	**56**
26.	**Разходи за персонала**	**57**
27.	**(Начислена)/възстановена обезценка на финансови активи**	**57**
28.	**Други разходи**	**57**
29.	**Отчетна стойност на продадени активи**	**58**
30.	**Финансови приходи и разходи**	**58**
31.	**Разходи за данък върху дохода**	**58**
32.	**Свързани лица**	**59**
33.	**Условни активи, условни пасиви и ангажименти**	**65**
34.	**Категории финансови активи и пасиви**	**66**
35.	**Рискове, свързани с финансовите инструменти**	**67**
36.	**Оценяване по справедлива стойност**	**70**
37.	**Промени в пасивите, възникващи от финансови дейности**	**70**
38.	**Политика и процедури за управление на капитала**	**71**
39.	**Събития след края на отчетния период**	**71**
40.	**Капиталови ангажименти**	**71**
41.	**Оповестяване съгласно законови изисквания**	**72**
42.	**Одобрение на финансовия отчет**	**72**

Отчет за финансовото състояние

	Бележки	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
АКТИВИ			
Нетекущи активи			
Нематериални активи	5	3,240	665
Имоти, машини и съоръжения	6	772,333	686,759
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	7	934	1,659
Общо нетекущи активи		**776,507**	**689,083**
Текущи активи			
Материални запаси	8	238,590	229,038
Търговски и други вземания	9	53,406	18,736
Вземания от свързани лица	10, 32.9	23,133	43,757
Вземания за данък върху доходите	18	-	600
Пари и парични еквиваленти	11	4,409	41,366
Общо текущи активи		**319,538**	**333,497**
ОБЩО АКТИВИ		**1,096,045**	**1,022,580**

Дата на съставяне: 24 април 2025 г.

Настоящият финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите на 7 май 2025 г.

Гергана Стоянова
Съставител GERGANA Ivanova Stoyanova
Digitally signed by GERGANA Ivanova Stoyanova
Date: 2025.05.21 14:38:37 +03'00'

Тодор Тодоров
Изпълнителен директор TODOR DIMCHEV TODOROV
Digitally signed by TODOR DIMCHEV TODOROV
Date: 2025.05.21 14:56:22 +03'00'

С одиторски доклад от 21 май 2025 г.

Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Digitally signed by MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Date: 2025.05.21 15:27:51+03'00'

Димитрина Захаринова
Управител
Dimitrina Dimitrova Zaharinova
Digitally signed by Dimitrina Dimitrova Zaharinova
Date: 2025.05.21 15:56:24 +03'00'

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
Stoycho Kirilov Milev
Digitally signed by Stoycho Kirilov Milev
Date: 2025.05.21 16:00:25 +03'00'

Грант Торнтон ООД,
Одиторско дружество, рег. № 032

Захаринова Нексиа ЕООД,
Одиторско дружество, рег. № 138

Отчет за финансовото състояние (продължение)

	Бележки	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Акционерен капитал	12.1	121,125	121,125
Законови резерви	12.2	171,460	171,460
Преоценъчен резерв на нефинансови активи	12.2	715,677	574,299
Резерв от преоценка на планове с дефинирани доходи	12.2	(47,482)	(55,888)
Резерв на финансови активи по справедлива стойност	12.2	708	1,361
Натрупана загуба		(405,442)	(138,069)
Общо собствен капитал		**556,046**	**674,288**
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Задължения към свързани лица	19, 32.9	3,722	-
Пенсионни задължения към персонала	13	114,251	87,579
Провизии	14	164,457	97,300
Отсрочени финансирания	15	24,774	27,355
Отсрочени данъчни пасиви	16	8,800	6,406
Общо нетекущи пасиви		**316,004**	**218,640**
Текущи пасиви			
Отсрочени финансирания	15	2,448	2,434
Търговски и други задължения	17	25,832	45,069
Задължения към свързани лица	19, 32.9	117,441	12,352
Задължения по заеми	20	19,981	2,430
Пенсионни и други задължения към персонала	13	52,670	65,026
Провизии	14	5,623	2,341
Общо текущи пасиви		**223,995**	**129,652**
Общо пасиви		**539,999**	**348,292**
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		**1,096,045**	**1,022,580**

Дата на съставяне: 24 април 2025 г.

Настоящият финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите на 7 май 2025 г.

Гергана Стоянова
Съставител
GERGANA Ivanova Stoyanova
Digitally signed by GERGANA Ivanova Stoyanova
Date: 2025.05.21 14:39:29 +03'00'

Тодор Тодоров
Изпълнителен директор
TODOR DIMCHEV TODOROV
Digitally signed by TODOR DIMCHEV TODOROV
Date: 2025.05.21 14:57:01 +03'00'

С одиторски доклад от 21 май 2025 г.

Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Digitally signed by MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Date: 2025.05.21 15:29:27+03'00'

Грант Торнтон ООД,
Одиторско дружество, рег. № 032

Димитрина Захаринова
Управител
Dimitrina Dimitrova Zaharinova
Digitally signed by Dimitrina Dimitrova Zaharinova
Date: 2025.05.21 15:57:10 +03'00'

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
Stoycho Kirilov Milev
Digitally signed by Stoycho Kirilov Milev
Date: 2025.05.21 16:00:15 +03'00'

Захаринова Нексиа ЕООД,
Одиторско дружество, рег. № 138

Отчет за печалбата или загубата

	Бележки	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Приходи по договори с клиенти	21	316,256	441,176
Други доходи	22	65,017	11,724
Общо:		**381,273**	**452,900**
Разходи за материали	23	(94,636)	(158,951)
Разходи за външни услуги	24	(32,590)	(37,600)
Разходи за амортизация и обезценка	25	(106,169)	(81,278)
Разходи за персонала	26	(386,055)	(356,186)
(Начислени разходи)/възстановени разходи за провизии	14	(70,575)	15,136
(Начислена)/възстановена обезценка на финансови активи	27	(132)	5,301
Други разходи	28	(7,581)	(21,705)
Отчетна стойност на продадени активи	29	(9,176)	(14,648)
Промени в салдата на продукция, незавършено производство и разходи за бъдещи периоди		38,236	55,313
Коректив за разходи за придобиване на имоти, машини и съоръжения		9,637	11,568
Загуба от оперативна дейност		**(277,768)**	**(130,150)**
Финансови приходи	30	355	359
Финансови разходи	30	(6,626)	(5,297)
Загуба преди данъци		**(284,039)**	**(135,088)**
Приходи от/(разходи за) данък върху доходите	31	14,426	(648)
Загуба за годината		**(269,613)**	**(135,736)**

Дата на съставяне: 24 април 2025 г.
Настоящият финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите на 7 май 2025 г.

Гергана Стоянова
Съставител GERGANA Ivanova Stoyanova Digitally signed by GERGANA Ivanova Stoyanova Date: 2025.05.21 14:40:09 +03'00'

Тодор Тодоров
Изпълнителен директор TODOR DIMCHEV TODOROV Digitally signed by TODOR DIMCHEV TODOROV Date: 2025.05.21 14:57:24 +03'00'

С одиторски доклад от 21 май 2025 г.

Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
MARIY GEORGIEV APOSTOLOV Digitally signed by MARIY GEORGIEV APOSTOLOV Date: 2025.05.21 15:30:13+03'00'

Димитрина Захаринова
Управител
Dimitrina Dimitrova Zaharinova Digitally signed by Dimitrina Dimitrova Zaharinova Date: 2025.05.21 15:57:26 +03'00'

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
Stoycho Kirilov Milev Digitally signed by Stoycho Kirilov Milev Date: 2025.05.21 15:59:52 +03'00'

Грант Торнтон ООД,
Одиторско дружество, рег. № 032

Захаринова Нексиа ЕООД,
Одиторско дружество, рег. № 138

Отчет за всеобхватния доход

	Бележки	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Загуба за годината		**(269,613)**	**(135,736)**
Друг всеобхватен доход/(загуба):			
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата			
Промяна в справедлива стойност на капиталови инструменти	12.2	(725)	76
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата		72	(7)
Промяна в справедлива стойност на капиталови инструменти, нетно от данъци		**(653)**	**69**
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	12.2	9,340	(10,037)
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата		(934)	1,004
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи, нетно от данъци		**8,406**	**(9,033)**
Преоценка на нефинансови активи	12.2	183,700	-
Обезценка на нефинансови активи	12.2	(24,124)	-
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата		(15,958)	-
Преоценка/обезценка на нефинансови активи, нетно от данъци		**143,618**	**-**
Друг всеобхватен доход/(загуба), нетно		**151,371**	**(8,964)**
Общо всеобхватна загуба		**(118,242)**	**(144,700)**

Дата на съставяне: 24 април 2025 г.

Настоящият финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите на 7 май 2025 г.

Гергана Стоянова
Съставител GERGANA Ivanova Stoyanova Digitally signed by GERGANA Ivanova Stoyanova Date: 2025.05.21 14:40:41 +03'00'

Тодор Тодоров
Изпълнителен директор TODOR DIMCHEV TODOROV Digitally signed by TODOR DIMCHEV TODOROV Date: 2025.05.21 14:57:47 +03'00'

С одиторски доклад от 21 май 2025 г.

Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
MARIY GEORGIEV APOSTOLOV Digitally signed by MARIY GEORGIEV APOSTOLOV Date: 2025.05.21 15:31:08+03'00'

Димитрина Захаринова
Управител
Dimitrina Dimitrova Zaharinova Digitally signed by Dimitrina Dimitrova Zaharinova Date: 2025.05.21 15:57:44 +03'00'

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
Stoycho Kirilov Milev Digitally signed by Stoycho Kirilov Milev Date: 2025.05.21 15:59:40 +03'00'

Грант Торнтон ООД,
Одиторско дружество, рег. № 032

Захаринова Нексиа ЕООД,
Одиторско дружество, рег. № 138

Отчет за промените в собствения капитал

Всички суми са представени в хил. лв.	Акционерен капитал	Законови резерви	Преоценъчен резерв на нефинансови активи	Резерв от преоценка на планове с дефинирани доходи	Резерв на финансови активи по справедлива стойност	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2024 г.	**121,125**	**171,460**	**574,299**	**(55,888)**	**1,361**	**(138,069)**	**674,288**
Загуба за годината	-	-	-	-	-	(269,613)	(269,613)
Друг всеобхватен доход за годината	-	-	143,618	8,406	(653)	-	151,371
Общо всеобхватна загуба за годината	**-**	**-**	**143,618**	**8,406**	**(653)**	**(269,613)**	**(118,242)**
Прехвърляне на преоценъчен резерв в неразпределена печалба	-	-	(2,240)	-	-	2,240	-
Салдо към 31 декември 2024 г.	**121,125**	**171,460**	**715,677**	**(47,482)**	**708**	**(405,442)**	**556,046**

Дата на съставяне: 24 април 2025 г.

Настоящият финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите на 7 май 2025 г.

Гергана Стоянова
Съставител
GERGANA Ivanova Stoyanova
Digitally signed by GERGANA Ivanova Stoyanova
Date: 2025.05.21 14:41:16 +03'00'

Тодор Тодоров
Изпълнителен директор
TODOR DIMCHEV TODOROV
Digitally signed by TODOR DIMCHEV TODOROV
Date: 2025.05.21 14:58:13 +03'00'

С одиторски доклад от 21 май 2025 г.

Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Digitally signed by MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Date: 2025.05.21 15:31:55+03'00'

Грант Торнтон ООД,
Одиторско дружество, рег. № 032

Димитрина Захаринова
Управител
Dimitrina Dimitrova Zaharinova
Digitally signed by Dimitrina Dimitrova Zaharinova
Date: 2025.05.21 15:57:59 +03'00'

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
Stoycho Kirilov Milev
Digitally signed by Stoycho Kirilov Milev
Date: 2025.05.21 15:59:27 +03'00'

Захаринова Нексиа ЕООД,
Одиторско дружество, рег. № 138

Отчет за промените в собствения капитал (продължение)

Всички суми са представени в хил. лв.	Акционерен капитал	Законови резерви	Преоценъчен резерв на нефинансови активи	Резерв от преоценка на планове с дефинирани доходи	Резерв на финансови активи по справедлива стойност	Натрупана загуба	Общо собствен капитал
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2023 г.	**121,125**	**171,460**	**576,763**	**(46,855)**	**1,292**	**(4,797)**	**818,988**
Загуба за годината	-	-	-	-	-	(135,736)	(135,736)
Друга всеобхватна загуба за годината	-	-	-	(9,033)	69	-	(8,964)
Общо всеобхватна загуба за годината	**-**	**-**	**-**	**(9,033)**	**69**	**(135,736)**	**(144,700)**
Прехвърляне на преоценъчен резерв в неразпределена печалба	-	-	(2,464)	-	-	2,464	-
Салдо към 31 декември 2023 г.	**121,125**	**171,460**	**574,299**	**(55,888)**	**1,361**	**(138,069)**	**674,288**

Дата на съставяне: 24 април 2025 г.

Настоящият финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите на 7 май 2025 г.

Гергана Стоянова
Съставител
GERGANA Ivanova Stoyanova
Digitally signed by GERGANA Ivanova Stoyanova
Date: 2025.05.21 14:41:45 +03'00'

Тодор Тодоров
Изпълнителен директор
TODOR DIMCHEV TODOROV
Digitally signed by TODOR DIMCHEV TODOROV
Date: 2025.05.21 14:58:37 +03'00'

С одиторски доклад от 21 май 2025 г.

Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Digitally signed by MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Date: 2025.05.21 15:32:26+03'00'

Грант Торнтон ООД,
Одиторско дружество, рег. № 032

Димитрина Захаринова
Управител
Dimitrina Dimitrova Zaharinova
Digitally signed by Dimitrina Dimitrova Zaharinova
Date: 2025.05.21 15:58:18 +03'00'

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
Stoycho Kirilov Milev
Digitally signed by Stoycho Kirilov Milev
Date: 2025.05.21 15:59:17 +03'00'

Захаринова Нексиа ЕООД,
Одиторско дружество, рег. № 138

Отчет за паричните потоци

	Бележки	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Оперативна дейност			
Парични постъпления от продажби на външна		321,337	429,535
Парични постъпления от други продажби		21,042	31,235
Парични плащания на доставчици		(85,921)	(158,863)
Парични плащания на персонал		(366,647)	(370,342)
Платени такси и комисионни		(563)	(69)
Изплатени концесионни такси		(5,538)	(11,643)
Плащане на ДДС		(35,965)	(24,428)
Възстановен/(платен) данък върху дохода		600	(11,414)
Други (плащания)/постъпления, нетно		(2,967)	573
Нетен паричен поток от оперативна дейност		**(154,622)**	**(115,416)**
Инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(8,766)	(87,781)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения		-	18
Получени дивиденти		320	346
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		**(8,446)**	**(87,417)**
Финансова дейност			
Постъпления по получени заеми	37	157,140	-
Плащания по получени краткосрочни заеми	37	(27,149)	-
Плащания по получени дългосрочни заеми	37	(2,430)	(4,860)
Платени лихви от финансова дейност	37	(1,471)	(234)
Нетен паричен поток от финансова дейност		**126,090**	**(5,094)**
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти		**(36,978)**	**(207,927)**
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		**41,389**	**249,316**
Брутна сума на пари и парични еквиваленти в края на годината		**4,411**	**41,389**
Ефект от очаквани кредитни загуби		**(2)**	**(23)**
Пари и парични еквиваленти в края на годината	11	**4,409**	**41,366**

Дата на съставяне: 24 април 2025 г.

Настоящият финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите на 7 май 2025 г.

Гергана Стоянова
Съставител GERGANA Ivanova Stoyanova
Digitally signed by GERGANA Ivanova Stoyanova
Date: 2025.05.21 14:42:12 +03'00'

Тодор Тодоров
Изпълнителен директор TODOR DIMCHEV TODOROV
Digitally signed by TODOR DIMCHEV TODOROV
Date: 2025.05.21 14:59:01 +03'00'

С одиторски доклад от 21 май 2025 г.

Марий Апостолов
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита
MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Digitally signed by MARIY GEORGIEV APOSTOLOV
Date: 2025.05.21 15:33:04+03'00'

Грант Торнтон ООД,
Одиторско дружество, рег. № 032

Димитрина Захаринова
Управител
Dimitrina Dimitrova Zaharinova
Digitally signed by Dimitrina Dimitrova Zaharinova
Date: 2025.05.21 15:58:36 +03'00'

Стойчо Милев
Регистриран одитор, отговорен за одита
Stoycho Kirilov Milev
Digitally signed by Stoycho Kirilov Milev
Date: 2025.05.21 15:59:06 +03'00'

Захаринова Нексиа ЕООД,
Одиторско дружество, рег. № 138

Пояснения към финансовия отчет

1. Обща информация и предмет на дейност

Мини Марица - Изток ЕАД („Дружеството”) е основано като еднолично акционерно дружество, собственик на което е Министерството на енергетиката на Република България.

С протокол № РД-21-305/18.09.2008 г. на Министерството на енергетиката е взето решение за прехвърляне на всички акции от капитала на Дружеството в Български Енергиен Холдинг ЕАД в следствие, на което 6,500,000 броя поименни акции с номинална стойност 10 лв., представляващи 100% от капитала на Мини Марица - Изток ЕАД са джиросани на Български Енергиен Холдинг ЕАД и прехвърлянето е отразено в книгата на акционерите. Консолидирани финансови отчети на Български Енергиен Холдинг ЕАД могат да бъдат намерени на следния адрес <https://bgenh.com>. Дружеството е регистрирано в Регистър Булстат и Търговски регистър към Агенцията по вписване с ЕИК 833017552.

Основната дейност на Дружеството е добив и пласмент на лигнитни въглища.

Дружеството се намира в област Стара Загора, като централният му офис е в гр. Раднево, ул. „Георги Димитров” № 13.

Орган на управление на Дружеството е Съвет на директорите.

Към 31 декември 2024 г. членове на Съвет на Директорите са:

- Светослав Митков Миневски;
- Тодор Димчев Тодоров;
- Цветолин Венциславов Богданов;
- Стелиан Пенчев Коев;
- Таньо Брайков Танев.

Към датата на утвърждаване за издаване на финансовия отчет членове на Съвет на Директорите са:

- Светослав Митков Миневски;
- Тодор Димчев Тодоров;
- Цветолин Венциславов Богданов;
- Таньо Брайков Танев;
- Тихомир Гочев Тенев.

Към датата на утвърждаване за издаване на финансовия отчет Дружеството се представлява от Тодор Тодоров – Изпълнителен директор. В негово отсъствие от Ромео Петров – Заместник. изпълнителен директор и Димитър Чолаков – Заместник изпълнителен директор.

Броят на персонала към 31 декември 2024 г. е 6,358 човека (31 декември 2023 г.: 6,724 човека).

Едноличният и краен собственик на Дружеството е българската държава чрез Министъра на енергетиката.

Вътрешно-структурни единици в Дружеството са следните клонове: Рудник Трояново - 1, Рудник Трояново - Север и Рудник Трояново - 3, като трите клона експлоатират три открити рудника за добив на лигнитни въглища.

Основни потребители на продукцията на Дружеството са намиращите се в района на находищата четири топлоелектрически централи и брикетна фабрика.

Съгласно Решение № 655 от 13 юли 2005 г. на Министерски Съвет (обн. В ДВ бр. 61 от 26 юли 2005 г.) на Дружеството е предоставена концесия за добив на подземни богатства в „Източномаришки въглищен басейн“.

Концесионният договор е подписан на 11 август 2005 г. между Концедента - Министерски Съвет на Р. България и Концесионера - Мини Марица - Изток ЕАД, като съгласно чл. 36.2 от Договора същият влиза в сила от датата на прехвърляне на собствеността върху акции на Концесионера по договор за приватизационна продажба.

Съгласно договора, на Мини Марица - Изток ЕАД се предоставя изключителното право да извършва разработване и добив на въглища от находището „Източномаришки въглищен басейн“, при следните условия:

- в рамките на концесионната площ - 473,685,540.87 квадратни метра;
- за срок от 35 години - като срокът започва да тече от датата на влизане в сила на Договора (22.07.2008 г.);
- с опция Договорът може да бъде продължен за още 15 години, при условие, че добивът продължава в търговски количества и ако в находището има доказани запаси и Концесионерът поиска писмено такова продължение.

Дружеството притежава лиценз за:

- Превоз “ЖП товари“ издаден през 2016 г. от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, за срок от 5 години. Лицензът е изменен на 14.05.2021 г. и е валиден до 13.05.2026 г. с издадено Приложение №1/25.05.2024 г. за финансово покритие на отговорността до 24.05.2025 г.;
- Единен Сертификат за безопасност – с Идентификационен номер на ЕС BG 10 2022 0073/19.04.2022 г. с валидност до 18.04.2027 г;
- Сертификат на структура, която отговаря за поддръжка на товарни вагони, релсови специализирани самоходни машини и дизелови локомотиви с Европейски идентификационен № BG/31/0023/0007, издаден на 12.05.2023 г. с валидност до 11.05.2028 г.

Лиценз за търговия с електрическа енергия

Дружеството притежаваше лиценз за Търговия с електрическа енергия № Л-480-15 от 20 октомври 2016 г., издаден за срок от 10 години, който по искане на Мини Марица - Изток ЕАД е прекратен с решение № ПР-Л-480 от 04.04.2024 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

Мини Марица - Изток ЕАД продължава да сключва сделки за продажба на електрическа енергия по свободно договорени цени съгласно Раздел VII - Сделки при свободно договорени цени, чл. 100 от Закона за енергетиката, като търгува на Българска Независима Енергийна Борса ЕАД, пазарен сегмент „в рамките на деня“.

Мини Марица - Изток ЕАД е член-основател на Европейската асоциация за въглища и лигнитни въглища EURACOAL от 2002 г.

2. Изявление за съответствие с МСФО и прилагане на принципа за действащо предприятие

2.1. Изявление за съответствие с МСФО, приети от ЕС

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с МСФО счетоводни стандарти, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО счетоводни стандарти, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, те включват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

2.2. Прилагане на принципа за действащо предприятие

През 2024 г. Дружеството отчита счетоводна загуба преди данъци в размер 284,039 хил. лв., нетна загуба за годината 269,613 хил. лв. и натрупани нетни загуби към тази дата – 405,442 хил. лв. Към края на годината текущите активи на Дружеството надвишават текущите му пасиви с 95,543 хил. лв., но паричният поток от оперативна дейност е отрицателен и достига до минус 154,622 хил. лв.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Дружеството да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще, включително динамиката на въгледобива и енергийния пазар в световен мащаб и в България.

При преценката са взети предвид следните основни източници на несигурност:

- Промените в европейското законодателство, по отношение на въвеждането на нови изисквания към държавите членки, с оглед постигане на нулеви емисии парникови газове през 2050 г. представлява сериозно предизвикателство пред енергийния сектор, респективно въгледобивния сектор.
- През 2023 г. е приета актуализация на Пътната карта за климатична неутралност на Република България. Съгласно нея и Националния план за възстановяване и устойчивост на България се предвижда въглищните централи да спрат да работят най-късно до 2038 г.
- Под въздействието на редица фактори на европейско и национално ниво през 2023 г., както и през 2024 г. се наблюдава драстичен спад в производството на електрическа енергия и респективно на местния енергиен ресурс въглища, спад в цените на електроенергията на всички борси, които в съчетание с несигурните и сравнително високи нива на цените на квотите за емисии на парникови газове доведоха до трудности при прогнозирането на производството и продажбите.

Тези обстоятелства показват наличието на несигурност, която може да породи съмнение относно възможността на Мини Марица - Изток ЕАД да продължи да функционира като действащо предприятие без подкрепата на едноличния собственик.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие, като са взети в предвид гореописаните макроикономически фактори, регулаторни и други промени, свързани със свободния пазар на електроенергия. След извършения преглед на дейността, на база на приетия бизнес план и описаните несигурности, Съветът на директорите очаква, че с продължаващата финансова подкрепа от едноличния собственик Дружеството ще успее да продължи своята дейност и да погасява своите задължения, без да се продават активи и без да се предприемат съществени промени в неговата дейност в краткосрочен план и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Нови или изменени стандарти и разяснения

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващи стандарти към 1 януари 2024 г.

Дружеството е приело следните нови стандарти, изменения и разяснения на МСФО, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти и одобрени от ЕС, които са в сила за финансовия отчет на Дружеството за годишния период, започващ на 1 януари 2024 г., но нямат съществено влияние върху финансовите резултати или финансовото състояние на Дружеството:

- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети: Нетекущи пасиви, обвързани с финансови показатели, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., приети от ЕС;
- Изменения в МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестявания: Споразумения за финансиране на доставчици, в сила от 1 януари 2024 г., приети от ЕС.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на тези финансови отчети са издадени някои нови стандарти, изменения и разяснения на съществуващите стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2024 г., и не са били приложени по-рано от Дружеството. Не се очаква те да имат съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. По-долу е даден списък с промените в стандартите:

- Изменения в МСС 21 Ефекти от промените в обменните курсове: Липса на конвертируемост, в сила от 1 януари 2025 г., все още не са приети от ЕС;
- Годишни подобрения, в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;
- Изменения на класификацията и оценката на финансовите инструменти (изменения на МСФО 9 и МСФО 7), в сила от 1 януари 2026 г., все още неприети от ЕС;
- МСФО 18 Представяне и оповестяване във финансовите отчети, в сила от 1 януари 2027 г., все още неприет от ЕС;
- МСФО 19 Дъщерни предприятия без публична отчетност: Оповестявания, в сила от 1 януари 2027 г., все още неприет от ЕС.

4. Съществена информация за счетоводната политика

4.1. Общи положения

Най-значимата информация за счетоводните политики, прилагани при изготвянето на този финансов отчет, е представена по-долу.

Финансовият отчет е изготвен на база принципа на начисляване и в съответствие с принципа на историческата цена, с изключение на преоценката на имоти машини и съоръжения и инвестиции. Базите за оценяване са описани по-подробно в счетоводната политика по-долу.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2023 г.), освен ако не е посочено друго.

Представянето на финансовия отчет съгласно МСФО счетоводни стандарти изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети”. Дружеството е приело да представя отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в два отделни отчета: отчет за печалбата или загубата и отчет за всеобхватния доход.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
в) прекласифицира позиции във финансовия отчет;

и това има съществен ефект върху информацията в отчета за финансовото състояние към началото на предходния период.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и

загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 лв.

4.4. Въпроси, свързани с климата

През тази година Дружеството представя информация по въпроси, свързани с климата, отчитайки това докладване като дългосрочен ангажимент, който да развива и задълбочава в бъдеще.

Законодателството, регулаторните органи, контрагентите на Дружеството и потребителите на нефинансова информация отделят голямо внимание на изменението на климата. Европейският Съюз прие Европейската зелена сделка за преход към по-устойчива икономическа и финансова система, а през следващите години подробните изисквания за отчитане на изменението на климата ще станат приложими като част от европейските стандарти за отчитане на устойчивостта съгласно предстоящата Директива относно отчитането на предприятията във връзка с устойчивостта.

В допълнение, рисковете, предизвикани от климатичните промени, могат да имат бъдещи неблагоприятни последици за бизнес дейностите на Дружеството. Тези рискове включват рискове, свързани с прехода (напр. регулаторни промени и рискове, свързани с репутацията) и физически рискове.

Дружеството следва политика по опазване на околната среда и предотвратяване и контрол на замърсяването, която се състои в:

- Стремеж към ефективно потребление на ресурси произтичащо от консумацията електрическа и топлинна енергия, вода, горива, материали и др.
- При необходимост, осъществяване на превантивни мероприятия за недопускане на замърсяване на околната среда.
- Полагане на усилия за намаляване до минимум отпадъците.
- Стремеж към дигитализация на документооборота и снижаване количеството използвана на хартия.
- Осигуряване на достатъчно информация и инструктажи на служителите, свързани с опазването на околната среда.
- Полагане на усилия за предотвратяване на аварии, които могат да увредят човешкото здраве и околната среда.
- Стремеж към спазване на всички закони и правила, както и вътрешните разпоредби, приети от Дружеството, насочени към опазване на околната среда.

Дружеството се стреми и полага усилия, доколкото е възможно, да допринесе за постигането на екологичните цели, предвидени в предвидени в чл. 9 от Регламент/ЕС/2020/852 на ЕП и на Съвета, както и за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптацията към тях. Смекчаването е свързано с ограничаване на скоростта и на мащаба на изменението на климата, а неговата адаптация е свързана с процесът на приспособяване към реални или очаквани ефекти от изменението на климата.

Дружеството е в процес на анализ на ролята на бизнеса и извършваните дейности и степента им на въздействие, възможните рискове и начини за активно участие в решаването на въпроси, свързани с климатичните промени.

Същевременно, следните стъпки са заложени при осъществяване на дейността, с оглед намаление на парниковите емисии от потреблението на енергия:

- Оптимизиране на потреблението на горива за отопление и транспорт.
- Оптимизация на системите за отопление, вентилация, охлаждане, осветление.

- Саниране на сгради при ремонти.
- Планиране за набавяне на част от енергийните си нужди от възобновяеми източници и други по–малко енергоемки източници.
- Настройване на техниката (компютри, климатици) да се изключва автоматично.
- Стимулиране на провеждането на срещи, дискусии и обучения от разстояние, осигуряване на оборудване за телеконференции, за да се избегнат честите работни пътувания и други.

Дружеството активно работи по проекти:

- Изграждане на фотоволтаични електроцентрали и системи за съхранение на електроенергия на територията на рудник „Трояново-север” и рудник „Трояново-3”. Проектите включват изграждане на фотоволтаична централа с мощност 20 MW и системи за съхранение на електро енергия с акумулаторни батерии за нуждите на „Мини Марица - Изток“ ЕАД, както и изграждане на фотоволтаична централа с обща мощност 150 MWp и капацитет на съхранение от 75 MWh.
- Проект „АДАПТИРАНА РАБОТНА СРЕДА“: Проектът е част от Програма „Развитие на човешките ресурси“ (BG05SFPR002-1.004) и цели подобряване на работната среда и условията на труд в „Мини Марица - Изток” ЕАД. Основните дейности включват разработване и прилагане на „зелени“ модели на организация на труда, осигуряване на превенция и психологическа подкрепа за работещите, модернизация и обезопасяване на технологични процеси, както и осигуряване на социални придобивки за персонала. Общият прогнозен бюджет на проекта е 63,088.23 лв., като 50,470.58 лв. ще бъдат осигурени чрез безвъзмездно финансиране, а останалата част – от собствените инвестиции на дружеството. Проектът ще бъде изпълнен в рамките на 18 месеца.
- Проект „Пилотни изследвания и иновации в Марица-изток“ (PRIMI): Финансиран по линия на Европейския изследователски фонд за въглища и стомана, проектът цели разработване на нови строителни материали с подобрени експлоатационни характеристики чрез използване на отпадъчни глини, пепели от ТЕЦ и стъклени отпадъци. Партньор на ММИ в този проект ще бъде UNIVERSITA DEGLI STUDI DI MODENA E REGGIO EMILIA – Италия, а като подизпълнители ще участват два института на БАН: ИНСТИТУТ ПО ФИЗИКО-ХИМИЯ и ИНСТИТУТ ПО МИНЕРАЛОГИЯ И КРИСТАЛОГРАФИЯ „АКАД. ИВАН КОСТОВ“.

В съответствие с предходната година, към 31 декември 2024 г. Дружеството е идентифицирало значителни рискове, предизвикани от климатичните промени, които биха могли да окажат негативно и съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството.

Предположенията биха могли да се променят в бъдеще в отговор на предстоящи екологични разпоредби, поети нови ангажименти и променящо се потребителско търсене. Тези промени, ако не бъдат предвидени, биха могли да окажат влияние върху бъдещите парични потоци, финансовите резултати и финансовото състояние на Дружеството.

При определяне на финансовото състояние на Дружеството към 31 декември 2024 г., въпросите, свързани с климата са били разглеждани и взети под внимание при извършване на тестовете за обезценка, оценка на полезния живот и определяне на справедливата стойност на най-съществените класове от имоти, машини и съоръжения, както и при определяне на провизиите за пенсиониране на персонала и провизиите за рекултивация.

4.5. Приходи

4.5.1. Приходи от договори с клиенти

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърли на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти Дружеството извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Когато дадена сделка попада частично в обхвата на МСФО 15 и частично в обхвата на други стандарти Дружеството прилага изискванията за разделяне и/или за първоначално оценяване, посочени в тези стандарти, ако в другите стандарти е посочено как да се разделят и/или първоначално да се оцени една или повече части от договора. Дружеството изключва от цената на сделката стойността на частта (или частите) от договора, която първоначално е оценена в съответствие с други стандарти, и прилага изискванията на МСФО 15, за да разпредели оставащата стойност от цената на сделката.

Ако в други стандарти не е посочено как да се разделят и/или първоначално да се оцени една или повече части от договора, тогава дружеството прилага МСФО 15 за разделянето и/или първоначалното оценяване на частта (или частите) от договора.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Дружеството признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Дружеството разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Дружеството признава приходи, когато удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато клиентът получи контрол върху този актив.

Следващата таблица предоставя информация за характера и времето на изпълнение на задълженията за изпълнение в договорите с клиенти, включително значителни условия за плащане и свързаните с тях политики за признаване на приходите:

Приходи	Подход за признаване
Приходи от продажба на лигнитни въглища и материали	Доставките на лигнитни въглища се осъществяват целогодишно при непрекъснат режим на работа. Клиентът получава и потребява ползите едновременно. Дружеството прехвърля контрола върху въглищата с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Контрол върху продаваните активи се прехвърля, когато те се доставят на купувача и няма останали неизпълнени задължения, които биха могли да повлияят върху приемането на въглищата и/или материалите от страна на купувача. Доставка възниква, за всяко изпращане на активи на конкретното място (централа), рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и той е приел активите в съответствие с договора за продажба. За всяко задължение за изпълнение, удовлетворено с течение на времето, Дружеството признава приходите с течение на времето, чрез измерване на напредъка, който е постигнат, към пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. Количеството доставени въглища за определен период от време (съгласно договорните условия), за които е прехвърлен контрол към клиента, е прието от ръководството като подходящ измерител на изпълнението на задължението и отчитане на напредъка и следователно приходи се признават за съответното количество, доставено за съответния период. При продажбите на въглища няма наличие на финансиращ компонент, тъй като плащането по продажбите се извършва в период на 10 до 30 дни отложено плащане, което е в съответствие с пазарната практика. При доставянето на активите се признава вземане, тъй като това е моментът, в който правото на възнаграждение става безусловно и се изисква само изтичането на време преди плащането да бъде дължимо.
Приходи от продажба на електроенергия	Дружеството продава електроенергия, която е резултат от реализирани излишъци от заявената и изразходвана електроенергия. Тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно, Дружеството прехвърля контрола върху електроенергията с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Приходите от продажби се признават при всяко прехвърляне на контрол върху електроенергията, когато тя се доставя на купувача и няма останали неизпълнени задължения, които биха могли да повлияят върху приемането на електроенергия от страна на купувача. Електроенергията се счита за доставена на клиента веднага, след регистрирането на графици от продавача и купувача.
Приходи от продажби на краткотрайни активи	Приходите от продажби на краткотрайни активи се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставката възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба.
Приходи от услуги	Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат

Приходи	Подход за признаване
	предоставени, тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено или отчетено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата. Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложени в конкретния договор. Ако услугите, предоставени от Дружеството, надвишават плащането, се признава актив по договора. Ако плащанията надвишават предоставените услуги, се признава пасив по договор.

Принципал или агент

Когато трета страна участва в предоставянето на стоки или услуги на клиент, Дружеството определя дали естеството на неговото обещание е задължение за изпълнение, свързано с предоставяне на конкретните стоки или услуги (принципал), или с уреждане третата страна да предостави тези стоки или услуги (агент).

Дружеството е принципал, когато контролира обещаната стока или услуга преди да я прехвърли на клиента. Въпреки това, Дружеството не действа непременно като принципал, ако получава правото на собственост върху даден актив само временно, преди правото на собственост да бъде прехвърлено на клиента.

Дружеството е агент, ако задължение за изпълнение на Дружеството е да уреди предоставянето на стоките или услугите от трета страна. Когато дружеството - агент, удовлетворява задължение за изпълнение, то признава приход в размер на такса или комисиона, на които очаква да има право в замяна на това, че е уредило стоките и услугите да бъдат предоставени от друга страна. Таксата или комисионата на Дружеството може да бъде нетният размер на възнаграждението, който Дружеството запазва след като заплати на другата страна възнаграждението, получено в замяна на стоките или услугите, които трябва да бъдат предоставени от тази страна.

Обичайно Дружеството е принципал по договорите с клиенти.

4.5.2. Други доходи

Други доходи са приходи или доходи, които се признават по силата на други стандарти и са извън обхвата на МСФО 15.

Следващата таблица предоставя информация за съществени условия и свързаните с тях политики за признаване на други доходи:

Доходи	Подход за признаване
Приходи от продажба на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи	Печалбите или загубите, възникващи при отписването на имот, машина, съоръжение или нематериален актив, в резултат на продажба, се включват в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан. Активът се отписва в момента, в който е прехвърлен контрола върху продавания актив.
Приходи от наеми	Наемният доход от договори за оперативен лизинг се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен в случаите, в които ръководството на Дружеството прецени, че друга системна база отразява по-точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.
Излишъци на активи и ликвидация на активи	Приходите от излишъци на активи се признават в момента на установяване на излишъците.
Приходи от финансиране	Когато дарението (финансирането) е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставянето му на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението (финансирането) е свързано с актив, то

Доходи	Подход за признаване
	се представя като приход за бъдещ период и се включва в печалбата или загубата през периода на полезен живот на свързания с него актив.
Приходи от застрахователни събития	Приходът се признава, когато се установи правото на Дружеството да получи плащането.
Приходи от неустойки	Приходът се признава, когато се установи правото на Дружеството да получи плащането.
Приходи от отписване на задължения	Приходите от отписване на задължения се признават при изтичане на давностния срок на задължението, обявяване на съответния контрагент в ликвидация или при други основания.

4.5.3. Финансови приходи

Дружеството оповестява като част от счетоводната си политика позициите представляващи финансови приходи:

Доходи	Подход за признаване
Дивиденти	Приходите от дивиденти се признават, когато се установи правото на Дружеството да получи плащането, има вероятност Дружеството да получи икономически ползи, свързани с дивидента и размерът на дивидента може да бъде надеждно оценен.
Приходи от лихви от финансови активи, оценявани по амортизирана стойност	Приходите от лихви се изчисляват, като се приложи ефективният лихвен процент към отчетната стойност на финансов актив, с изключение на финансовите активи, които впоследствие са обезценени (credit-impaired). За обезценените финансови активи, ефективният лихвен процент се прилага към балансовата стойност на финансовия актив (след приспадане на натрупаната обезценка).
Нетни печалби от финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, прекласифицирани при отписване от друг всеобхватен доход	Когато финансовият актив се отписва, кумулативната печалба или загуба, призната преди това в друг всеобхватен доход, се прекласифицира от собствения капитал в печалбата или загубата като корекция от прекласификация.
Нетни печалби от финансови активи или финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата	Печалба или загуба от финансов актив или финансов пасив, който се оценява по справедлива стойност, се признава в печалбата или загубата.
Приходи от курсови разлики	Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали.

4.6. Разходи

Разходите представляват намаляване на икономическата изгода, под формата на изтичане или намаляване на активите или натрупване на пасиви, което води до намаляване на собствения капитал отделно от онова, което подлежи на разпределение между собствениците на капитала.

Разходите се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която не би довело до признаване на актив или пасив, неотговарящ на определенията за активи и пасиви в Общата (концептуална) рамка към и в самите МСФО).

Разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

4.6.1. Оперативни разходи

В МСФО няма насоки за това, кои разходи се класифицират като оперативни и Дружеството оповестява като част от счетоводната си политика позициите представляващи оперативни разходи, както следва:

Разходи за материали

Разходи за материали включват разходи за електроенергия, горива, резервни части и други разходи за материали и консумативи.

Разходи за външни услуги

Разходи за външни услуги включват основно концесионни такси, ремонти чрез възлагане, охрана, застраховки, консултантски услуги, телекомуникационни услуги, транспорт, реклама и други.

Разходи за персонала

Разходи за персонала са всички разходи, свързани с персонала като разходи за заплати, социални и здравни осигуровки, социални разходи, надбавки по КТД, разходи за неизползвани отпуски, обезщетения по КТ, разходи за планове с дефинирани вноски и други.

Разходи за амортизации и обезценка

Разходи за амортизации са начислените амортизации на амортизируемите активи и разходи за обезценка на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи.

Разходи за провизии

Разходите за провизии включват разходите за провизия за рекултивация и разходи за провизия за съдебни дела.

Начислена/възстановена обезценка

Обезценката на активи включва отчетените и възстановени обезценки на финансови активи.

Други разходи

Другите разходи включват основно разходи за безплатна храна, костюми и лични предпазни средства, командировки в страната и чужбина, разходи за местни данъци и такси, дарения и спонсорство, обучение и квалификация на наетите лица, издръжка на синдикални организации, липси и брак на активи, санкции, глоби и неустойки по договори и други.

4.6.2. Финансови разходи

Дружеството е приело в счетоводната си политика да представя и отчита следните финансови разходи:

- Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.
- Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Дружеството. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми следва да се признават като разход за периода, в който са възникнали, в отчета за печалбата или загубата.
- Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения са включени в отчета за печалбата или загубата доход на ред „Финансови разходи”.
- Курсовите разлики, възникващи при уреждане на парични позиции или при преизчисляване на паричните позиции по курсове, различни от тези, при които са били преизчислени при първоначалното признаване през периода или в предходни финансови отчети, се признават като печалба или загуба за периода, в който са възникнали.
- Разходи за такси (различни от сумите, включени при определяне на ефективния лихвен процент), възникващи от финансови активи и финансови пасиви, които не са отчитани по

справедлива стойност през печалбата или загубата, се признават в момента на начисляването им.

4.7. Нематериални активи

Нематериалните активи включват лицензи, софтуер, права за ползване и други нематериални активи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в отчета за печалбата или загубата за периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- Лицензи 2 г. - 8 г.
- Софтуер 1 г. - 11 г.
- Права за ползване 3 г. - 35 г.
- Други 1 г. - 15 г.

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация и обезценка”.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата на ред „Други доходи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните активи на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на съществените имоти, машини и съоръжения (амортизируеми и неамортизируеми земи, подобрения върху земи и терени, масивни сгради и конструкции, машини, съоръжения и оборудване, товарни и специални превозни средства, резервни части) се извършва по преоценена стойност, която е равна на справедливата стойност към датата на преоценката, намалена с натрупаните в последствие амортизации и загуби от обезценка. Направените преоценки се представят в отчета за всеобхватния доход и се отчитат за сметка на собствения капитал (преоценъчен резерв), ако не се предхождат от начислени преди това разходи. При продажба или отписване на преоценения актив останалият преоценъчен резерв се отразява за сметка на неразпределената печалба.

Преоценките се извършват при спазване на следната периодичност на преоценката:

- когато справедливата стойност на активите търпи само незначителни промени, преоценката се прави на всеки три години;
- когато справедливата стойност на имоти, машини и съоръжения се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката им се извършва на по-кратки интервали от време, така че балансовата стойност на актива да не се различава съществено от справедливата му стойност.

Честотата на последващите преоценки на имоти, машини и съоръжения при прилагане на модела на преоценка зависи от това дали балансовата стойност съществено се различава от справедливата стойност на даден преоценен актив към края на отчетния период.

В тази връзка, при извършване на годишната инвентаризация в края на отчетния период (края на финансовата година) Дружеството преглежда имоти, машини и съоръжения за индикации, че тяхната балансова стойност значително се различава от справедливата им стойност.

Последващото оценяване на всички останали имоти, машини и съоръжения (немасивни сгради и конструкции, компютърни системи, леки автомобили, обзавеждане и стопански инвентар и други) се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в отчета за печалбата или загубата за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на лизингови договори, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни собствени активи на Дружеството, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Не се амортизират земи, от които не се добиват въглища, произведения на изкуството и разходи за придобиване на имоти, машини и съоръжения. Дружеството амортизира земите, от които се добиват въглища, като третира тези земи с ограничен полезен живот и начислената амортизация се определя по начин, който отразява изгодите, които ще бъдат извлечени от тях, а именно на база очакваният добив на полезни изкопаеми. Годишната амортизационна квота за амортизируемите земи се получава, като амортизационната норма се приложи към неамортизираната стойност на амортизируемите земи.

Годишната амортизационна норма на тези земи се изчислява като коефициент, както следва:

$$К = \frac{ДВ}{ОВЗ + БЗ + ВЗН}$$

където:

ДВ	добити въглища в тонове
ОВЗ	открити въглищни запаси
БЗ	блокирани запаси
ВЗН	въглищни запаси под напредъка

Амортизацията на всички останали имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Сгради 10 г. - 80 г.
- Машини и съоръжения 2 г. - 50 г.
- Транспортни средства 2 г. - 42 г.
- Стопански инвентар 2 г. - 25 г.
- Други 2 г.- 10 г.

Печалбата или загубата от продажбата на имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в отчета за печалбата или загубата на ред „Други доходи”.

Избраният праг на същественост за имотите, машините и съоръженията на Дружеството е в размер на 700 лв.

4.9. Лизинг

Дружеството като лизингополучател

За всички нови договори Дружеството преценява дали договорът е или съдържа лизинг. Лизингът се дефинира като „договор или част от договор, който носи правото да се използва актив (основният актив) за период от време в замяна на заплащане“. За да приложи това определение, Дружеството оценява дали договорът отговаря на три ключови оценки, които са:

- договорът съдържа определен актив, който или е изрично идентифициран в договора, или неявно е посочен, като бъде идентифициран в момента, в който активът е предоставен на Дружеството;
- Дружеството има право да получи по същество всички икономически ползи от използването на определеният актив през целия период на използване, като се вземат предвид неговите права в определения обхват на договора;
- Дружеството има право да насочва използването на определения актив през целия период на използване.

Дружеството оценява дали има право да насочва „как и с каква цел“ активът да се използва през целия период на използване.

Оценяване и признаване на лизинг като лизингополучател

На датата на започване на лизинговия договор Дружеството признава актив за право на ползване и задължение за лизинг в баланса. Активът с право на ползване се оценява по себестойност, която се състои от първоначалната оценка на пасива по лизинга, всички първоначални преки разходи, направени от Дружеството, оценка на всички разходи за демонтаж и отстраняване на актива в края на лизинг и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинга (без всякакви получени стимули).

Дружеството амортизира активите с право на ползване на линейна база от датата на започване на лизинга до по-ранния от края на полезния живот на актива с право на ползване или края на срока на лизинга. Дружеството, също така извършва преглед за обезценка на актива с право на ползване, когато има такива показатели.

Към датата на започване, Дружеството оценява лизинговото задължение по настоящата стойност на неизплатените към тази дата лизингови плащания, дисконтирани, като използва лихвения процент, който е включен в лизинговия договор. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, Дружеството използва лихвения процент, който то би трябвало да плаща, за да заеме за сходен период от време при сходно обезпечение средствата, необходими за получаването на актив със сходна стойност в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания, включени в оценяването на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания, променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат платими съгласно гаранция за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, разумно сигурни за да се упражняват.

След началната дата Дружеството оценява пасива по лизинга като увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по пасива по лизинга и намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизинговите плащания, и преоценява балансовата стойност на пасива, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Дружеството е изложено на потенциални бъдещи увеличения в променливите лизингови плащания въз основа на индекс или лихвен процент, които не са включени в лизинговия пасив до влизането им в сила. Когато влязат в сила корекциите в лизинговите плащания, въз основа на индекс или лихва, лизинговото задължение се преоценява и коригира спрямо актива с право на ползване.

Когато лизинговият пасив се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или в печалбата и загубата, ако активът с право на ползване вече е намален до нула.

Дружеството е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност, като използва освобождавания от изискванията за признаване. Вместо признаване на актив с право на ползване и задължение за лизинг, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата на линейна линия през срока на лизинга.

В отчета за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в „Имоти, машини и съоръжения“, а задълженията за лизинг са включени в „Търговски и други задължения“.

Дружеството като лизингодател

Като лизингодател Дружеството класифицира лизинговите си договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизингът се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и ползи, свързани със собствеността върху основния актив, и се класифицира като оперативен лизинг, ако не го прави.

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружеството и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Дружеството, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Дружеството реализира приходи от наем по договори за оперативен лизинг. Приходите от наем се признават на линейна база за срока на лизинговия договор.

4.10. Тестове за обезценка на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване размера на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се посочват в намаление на балансовата сума на активите от тази единица. За всички активи на Дружеството ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.11. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда финансов актив на едно предприятие и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансов актив е всеки актив, който е представлява: парични средства, капиталов инструмент на друго предприятие, договорно право да се получат или разменят при потенциално благоприятни условия

парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на Дружеството и е недериватив, при който то може или ще получи променлив брой от своите капиталови инструменти, или дериватив, който може или ще бъде уреден, чрез размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой собствени капиталови инструменти.

Финансов пасив е всеки пасив, които представлява: договорно право да се предоставят или разменят при потенциално неблагоприятни условия парични средства или финансови инструменти с друго предприятие, както и договор, който ще бъде уреден с инструменти на собствения капитал на издателя и е недериватив, при който Дружеството може или ще получи променлив брой от капиталовите инструменти на предприятието, или дериватив, който може или ще бъде уреден, по начин, различен от размяна на фиксирана сума парични средства или друг финансов активи, срещу фиксиран брой капиталови инструменти на предприятието.

4.11.1. Финансови активи

Първоначално признаване и класификация

Дружеството първоначално признава финансов актив в момента, в който стане страна по договорно споразумение, и го класифицира съгласно бизнес модела за управление на финансови активи и характеристиките на договорените парични потоци.

Дружеството класифицира своите финансови активи, съобразно последващото им оценяване в три категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“, „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход“, или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалба или загуба“, както това е уместно, съгласно договорните условия по инструментите и установените бизнес модели в Дружеството, в съответствие с МСФО 9.

Бизнес моделът на Дружеството за управление на финансови активи се отнася до начина, по който управлява финансовите си активи, за да генерира парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще бъдат резултат от събирането на договорните парични потоци, продажбата на финансовите активи или и двете.

Ръководството на Дружеството е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица, се държат от Дружеството с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви (прилаган бизнес модел). Тези финансови активи се класифицират и оценяват последващо по амортизирана стойност.

Първоначално оценяване

Първоначално всички финансови активи, с изключение на търговските вземания, се оценяват по тяхната справедлива стойност, плюс преките разходи по трансакцията, в случай, че не се отчитат по справедлива стойност в печалбата и загубата, когато се признават първоначално нето от разходите по сделката.

Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране и за които Дружеството прилага практически целесъобразната мярка по МСФО 15 в това отношение, се оценяват първоначално по съответната цената на сделката, в съответствие с МСФО 15. (Бележка 4.5.1 Приходи по договори с клиенти).

Последващо оценяване и представяне

За целите на последващото оценяване и представяне финансовите активи се класифицират в една от следните категории: „финансови активи, оценявани по амортизирана стойност“ (дългови инструменти), „финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с рекласифициране на натрупаните печалби и загуби“ (дългови инструменти), „финансови активи, определени по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, без рекласифициране на натрупани

печалби и загуби при отписване“ (капиталови инструменти) или „финансови активи, оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата“ (дългови и капиталови инструменти).

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория включва парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица. Тази категория финансови активи е най-съществена за Дружеството.

Дружеството оценява и измерва финансовите активи по амортизирана стойност, ако са изпълнени и двете от следните условия:

- Финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел с цел да се държат финансови активи с цел събиране на договорни парични потоци;
- Договорените условия на финансовия актив водят до определени дати на паричните потоци, които са единствено плащания на главници и лихви върху неизплатената главница.

Последващото оценяване се извършва, по метода на „ефективната лихва“, чрез който приходите от лихви се изчисляват, като ефективният лихвен процент се прилага към брутната балансова стойност на инструментите. За закупени или създадени активи, с първоначална кредитна обезценка и такива с призната впоследствие кредитна обезценка, се прилага, съответно, коригирания за кредитни загуби ефективен лихвен процент и ефективния лихвен процент, но по амортизираната стойност на актива.

Финансовите активи в тази категория се подлагат на преглед за обезценка към датата на всеки финансов отчет на Дружеството, като промените се отразяват в печалбата или загубата.

Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, променен или обезценен.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (капиталови инструменти)

При първоначално признаване Дружеството класифицира инвестициите в капиталови инструменти в тази категория когато отговарят на определението за собствен капитал съгласно МСС 32 „Финансови инструменти: Представяне“ и не се държат за търгуване.

Последващото оценяване на тази категория инструменти се извършва по справедлива стойност, като промените се признават в друг всеобхватен доход. Справедливите стойности се определят въз основа на котирани цени на активен пазар, а когато няма такъв на база техники за оценяване, обикновено анализ на дисконтираните парични потоци.

Печалбите и загубите от тези финансови активи никога не се рекласифицират в печалбата или загубата. Дивидентите се признават в статия „финансови приходи“ в отчета за печалбата или загубата, когато правото на плащане е установено.

Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата

Дружеството оценява всички останали финансови активи, различни от тези, които са определени като оценявани по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, по справедлива стойност през печалбата и загубата.

В случай, че по този начин се елиминирала или намалява значително несъответствието в оценяването или признаването на даден финансов актив, което би произтекло от признаване на резултати и промени въз основа на различни бази, Дружеството може да приложи изключенията, съгласно МСФО 9 и при първоначално признаване да неотменимо да определи финансов актив, като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загуба, вкл. договори за доставка на нефинансова позиция. Такива финансови активи се представят в пояснителните приложения към финансовия отчет отделно от другите инструменти, за които задължително се прилага този подход на оценяване.

Отписване

Финансов актив (или, където е приложимо, част от финансов актив или част от група подобни финансови активи) се отписват в случаи когато договорните права върху паричните потоци от актива

са изтекли или Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е поело задължението да изплати изцяло получените парични потоци без съществено забавяне на трета страна по споразумение „прехвърляне“.

При отписване на финансов актив в неговата цялост разликата между 1) балансовата стойност (измерена към датата на отписване) и 2) полученото възнаграждение (включително всеки нов актив, получен без новото поемане на нов пасив) ,се признават в печалбата или загубата.

Когато Дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актив или е сключила споразумение за прехвърляне, то оценява дали и в каква степен са запазени рисковете и ползите от собствеността. Когато нито прехвърли, нито запази съществено всички рискове и ползи от актива, нито прехвърли контрола върху актива, Дружеството продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото му участие. В този случай Дружеството признава свързан пасив. Прехвърленият актив и свързаният с него пасив се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Дружеството е запазило.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава провизии за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, като прилага подход, представен в таблицата по долу:

Тип на финансовия актив	**Категория по МСФО 9**	**Подход за обезценка**
Краткосрочни търговски вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
Търговски вземания с компонент на финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Краткосрочни вземания от свързани лица	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход
Вземания от свързани лица с компонент на финансиране	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Вземания по предоставени заеми	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Парични средства и еквиваленти	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Стандартизиран подход
Други финансови, съдебни и присъдени вземания	Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност	Опростен подход

Очакваните кредитни загуби представляват вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на Дружеството в съответствие с договора, и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори ако Дружеството очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

Обезценката и загубите по финансовите инструменти се разглеждат на три етапа – на първите два като очаквани кредитни загуби за загуби, които могат да възникнат в резултат на неизпълнение, а на третия като кредитна обезценка (загуба), вече въз основа на доказателства за потенциално или фактическо неизпълнение по инструментите.

Очакваните кредитни загуби за експозиции, за които не е налице значително увеличение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, се признават за кредитни загуби, които е възможно да възникнат в резултат на събития по неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване, се изисква корекция на загубата за очакваните кредитни загуби спрямо оставащия живот на експозицията, независимо от времето на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента).

За търговските вземания и активите по договори, произтичащи от сделки в обхвата на МСФО 15, които не съдържат съществен компонент на финансиране Дружеството прилага опростен подход в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за загуба от обезценка за очаквани кредитни загуби въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството прилага матрица, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби.

За изходни данни относно търговските вземания, Дружеството използва натрупания си опит в областта на кредитните загуби по такива инструменти, за да оцени очакваните кредитни загуби. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 до 5 години назад, групирани по вида и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за съответната индустрия.

За парични средства в банки Дружеството признава обезценка за очаквани кредитни загуби като прилага стандартизирания подход, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Дружеството е депозирало паричните си средства.

Към всяка отчетна дата Дружеството определя стойността на обезценката за всеки инструмент в размер, равен на очакваните загуби през целия живот, ако кредитният риск за този финансов инструмент се е увеличил значително от момента на първоначалното признаване.

В случай, че към отчетната дата, кредитният риск върху даден финансов инструмент не се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване, обезценката за този финансов инструмент е в размер равен на очакваните 12-месечни кредитни загуби.

Допълнителни оповестявания, свързани с обезценката на финансови активи, се съдържат и в следните бележки:

- Обезценка на финансови активи - Бележка 4.20.5;
- Търговски и други вземания - Бележка 9;
- Вземания от свързани лица – Бележки 10 и 32;
- Парични средства - Бележка 11;
- Кредитен риск - Бележка 35.2.

4.11.2. Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценка

Дружеството признава в отчета за финансовото си състояние финансов пасив само когато стане страна по договорни клаузи на финансовия инструмент.

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“ (заеми и привлечени средства, търговски и други задължения) или като „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“.

Първоначалното признаване става на датата на уреждане и се извършва по справедлива стойност плюс, в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата разходи, директно относими към придобиването или издаването на финансовия пасив. Таксите за управление на получените заеми се разсрочват за периода на ползване на заемите, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент и се включват в амортизираната стойност на заемите.

Финансовите пасиви на Дружеството включват банкови заеми и овърдрафти, търговски и други задължения и задължения по финансов лизинг.

Според срока им на погасяване финансовите пасиви се класифицират на дългосрочни и краткосрочни.

Последващо оценяване

Последващата оценка на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както е описано по-долу:

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, включват финансови пасиви, държани за търгуване, и финансови пасиви, определени при първоначалното им признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търгуване, ако са направени с цел обратно изкупуване в близко бъдеще.

Печалбите или загубите от пасиви, държани за търгуване, се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Финансовите пасиви, определени при първоначалното им признаване по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят на първоначалната дата на признаване и само ако са изпълнени критериите в МСФО 9.

Дружеството не е определило финансови пасиви като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Категория „финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност“ включва получени заеми, търговски задължения и други задължения, при които дружеството е станало страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Дружеството и за него като цяло.

Получените заеми са временно привлечени средства срещу престация от български или чуждестранни банки и други финансови институции, търговски заеми и др.

Банковите заеми са взети с цел дългосрочно подпомагане на дейността на Дружеството. Те са отразени в отчета за финансовото състояние на Дружеството, нетно от разходите по получаването на заемите. Преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземе предвид всяка отстъпка или премия при придобиването, също такси или разходи, които са неразделна част от ефективния лихвен процент. Разходите (изчислени чрез използването на метода на ефективната лихва) се включва като финансови разходи в отчета за печалбата или загубата и други всеобхватен доход на ред „Финансови разходи”.

За финансовите пасиви, които се отчитат по амортизирана стойност, печалбата или загубата се признава в печалбата или загубата за периода, когато финансовият актив или финансовият пасив се отписва или обезценява и чрез процеса на амортизиране.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на едноличния акционер, се признават, когато дивидентите са одобрени на Общото събрание.

Отписване

Дружеството отписва финансов пасив само когато уреди (изпълни) задължението, изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

Когато съществуващ финансов пасив е заменен от друг от същия заемодател при съществено различни условия или условията на съществуващо задължение са съществено променени, такава размяна или промяна се третира като отписване на първоначалното задължение и признаване на нов пасив. Разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за печалбата или загубата.

Разликата между балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна, и заплатеното за уреждането, включително пари и прехвърляне на непарични активи, се признава в печалби и загуби за периода.

Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират, а нетната сума се отчита в отчета за финансовото състояние, ако има действащо законно право да се компенсират признатите суми и Дружеството има намерение да се уреди на нетна основа, да се реализират активите и уреждат пасивите едновременно.

4.12. Материални запаси

Материалните запаси включват основни материали, незавършено производство, резервни части и консумативи и други. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Дружеството определя разходите за материални запаси, като използва метода средно претеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.13. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени/възстановени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Дружеството е определило, че допълнителният национален данък, въведен във връзка с изискванията за минимално данъчно облагане, който трябва да плати съгласно законодателството на Втори стълб, е данък върху дохода в обхвата на МСС 12. Дружеството е приложило временно задължително облекчение от отчитане на отсрочените данъци за въздействието на допълнителния данъка и го отчита като текущ данък, когато той възникне.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при

първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната трансакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.19.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързвани с позиции, признати в другия всеобхватен доход (напр. преоценка на земя) или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.14. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от наличните пари в брой и парични средства по банкови сметки.

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

4.15. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденти

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Законови резерви са формирани като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон.

Преоценъчните резерви включват резерв от преоценки на нефинансови и финансови активи и резерв от преоценка по планове с дефинирани доходи. Преоценъчният резерв е представен нетно от данъци (вж. пояснение 12.2).

Непокритата загуба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденти на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период.

Всички транзакции със собствениците на Дружеството са представени отделно в отчета за промените в собствения капитал.

4.16. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно българското трудово законодателство и Колективния трудов договор (КТД), действащ до 31.03.2024 г., при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение, както следва:

- до 10 години – 2 брутни заплати;

- от 10 до 20 години – 6 брутни заплати;
- от 20 до 25 години – 10 брутни заплати;
- от 25 до 35 години – 15 брутни заплати;
- над 35 години – 16 брутни заплати.

Съгласно действащия в „Мини Марица - Изток“ ЕАД Колективен трудов договор, в сила от 01.04.2024 г. обезщетенията се променят както следва:

- за трудов стаж в „Дружеството“ от 0 до 1 години вкл. – 2.5 брутни работни заплати;
- за трудов стаж в „Дружеството“ от 1 до 2 години вкл. - 3 брутни работни заплати;
- за трудов стаж в „Дружеството“ от 2 до 3 години вкл. – 3.5 брутни работни заплати;
- за трудов стаж в „Дружеството“ от 3 до 4 години вкл.- 4 брутни работни заплати;
- за трудов стаж в „Дружеството“ от 4 до 5 години вкл.- 5 брутни работни заплати;
- за трудов стаж в „Дружеството“ от 5 до 30 години вкл. броят брутни работни заплати се изчислява по следната формула: (N/12+5)*0.65, където N е броят месеци трудов стаж в Дружеството

За трудов стаж в „Мини Марица – Изток“ ЕАД над 30 години, броят брутни работни заплати се приравнява към броя брутни работни заплати за 30 години трудов стаж в „Мини Марица – Изток“ ЕАД.

Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Задължението, признато в отчета за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Дружеството оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на стандартни проценти на инфлацията, очаквана промяна на разходите за медицинско обслужване и смъртност. Бъдещи увеличения на заплатите също се вземат под внимание. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взима предвид доходността на дългосрочни ДЦК.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход и не се рекласифицират последващо в печалбата или загубата.

Разходите за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи”. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала”.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала” по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.17. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизии се признават, когато Дружеството има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, когато има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи и когато може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна.

Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение.

Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време се представя като финансов разход.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурно, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.18. Финансирания (правителствени дарения)

Правителствените дарения (финансирания) се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението (финансирането) ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени. Когато дарението (финансирането) е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставянето му на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението (финансирането) е свързано с актив, то се представя като приход за бъдещ период и се включва в доходите през периода на полезен живот на свързания с него актив.

Когато Дружеството получава непарични правителствени дарения, дарението и актива се отчитат по номинална стойност, като дарението (финансирането) се признава като приход в отчета за печалбата или загубата за срока на полезния живот на актива.

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, които подлежат на получаване като компенсация за разходи или загуби, които вече са понесени или за целите на предоставяне на незабавна финансова подкрепа за Дружеството без бъдещи свързани разходи, се признават в печалбата или загубата за периода, в който те станат вземане. Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, могат да станат вземане на предприятието като компенсация за разходи или загуби, понесени в предишен период. Такива безвъзмездни средства се признават в печалбата или загубата в периода, в който те станат вземане.

4.19. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към датата на баланса, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

4.19.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.19.2. Приходи от договори с клиенти

При признаване на приходите по договори с клиенти ръководството прави различни преценки, приблизителни оценки и предположения, които оказват влияние върху отчетените приходи, разходи,

активи и пасиви по договори. Ключовите преценки и предположения, които оказват съществено влияние върху размера и срока за признаване на приходите от договори с клиенти са оповестени бележка 4.5.1. Приходи по договори с клиенти, Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти.

4.20. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.20.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. бележка 4.10). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.20.2. Справедлива стойност на имоти, машини и съоръжения

Дружеството отчита последващо основни групи имоти, машини и съоръжения по преоценена стойност, като използва доклади на независими външни оценители за определяне на справедливата им стойност. Спецификата на активите на Дружеството и динамичната икономическа среда биха могли да доведат до вариации в използваните допускания и преценки при определяне на справедливата стойност. Подробна информация относно преоценката, използваните оценителски методи, допускания, и преценки при определяне на справедливата стойност е представена в бележка 6.

4.20.3. Полезен живот на амортизируеми активи

Към 31 декември 2024 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Преносните стойности на активите са анализирани в бележки 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване.

4.20.4. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка.

4.20.5. Обезценка на финансови активи

Обезценката на финансовите активи е в зависимост от преценката на кредитния риск на финансовите активи.

Към всяка отчетна дата Дружеството преценява дали кредитният риск по даден финансов инструмент се е увеличил значително спрямо момента на първоначалното признаване. При извършване на оценката Дружеството използва промяната в риска от неизпълнение, възникващо през очаквания живот на финансовия инструмент, вместо промяната в размера на очакваните кредитни загуби. Тази оценка се прави на база сравнение на риска от неизпълнение на финансовия инструмент към датата на отчета с риска от неизпълнение, настъпил към датата на първоначалното признаване. Информацията се идентифицира, без да са налице ненужни разходи или усилия.

При определянето на кредитния риск за даден финансов инструмент Дружеството използва разумна и подкрепяща се прогнозна информация, ако такава е налична или не се изискват прекомерни разходи или усилия за набавянето ѝ. Дружеството разчита на минала информация, когато се определя дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване, само ако не е налице разумна информация, която е ориентирана към бъдещето (на индивидуална или на колективна база) или са необходими прекомерни разходи или усилия.

Когато наличната информация за определяне на сумата на обезценка е ограничена, тогава преценката се основава на исторически данни от опита на Дружеството, свързан с търговските взаимоотношения с подобни длъжници, или на друга надеждна база за преценка.

Признаване и оценка за очаквани кредитни загуби на дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Подход за обезценка на търговски и други вземания и вземания от свързани лица с елемент на финансиране

Дружеството прилага индивидуален подход за обезценка на вземания с елемент на финансиране и предоставени кредити. Моделът за обезценка се базира на договорените в условията на финансовия инструмент парични потоци, както и допусканията и преценките за очаквани парични потоци и реализируемостта на финансовия актив, възприети от ръководствата при изготвянето на финансовите отчети.

В зависимост от характеристиките на актива и контрагента е възможно очакваните бъдещи парични потоци от актива съществено да се различават от договорените такива. Това би довело и до наличието на съществени равнища на очакваните кредитни загуби от актива.

Преразглеждане на очакваните бъдещи парични потоци по всеки конкретен актив се извършва към всяка отчетна дата.

Подход за обезценка на парични средства в банки

Дружеството прилага стандартизирания подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на паричните средства в банки, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Дружеството е депозирало паричните си средства. Тези кредитни рейтинги са присъдени основно от следните институции: Moody's, Standard and Poor's, Fitch, Българска Агенция за Кредитен рейтинг.

Подход за обезценка на краткосрочни търговски и други вземания и вземания от свързани лица

Дружеството прилага опростен подход за изчисляване на очакваните кредитни загуби за търговски вземания, които не съдържат елемент на финансиране.

За целите на определяне на очакваните кредитни загуби се извършва моделиране на ниво индустрия на клиента. Моделирането представлява присъщото извеждане на финансовия риск, който клиентите носят на дружествата в Дружеството.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват за всяко единично вземане (фактура, лихвен лист и др.), задължаващо контрагент, коригирано на база дните просрочие и стандартния цикъл на плащане от страна на контрагента. Среден брой дни забава по клиент се определя на база историческа информация за периода на покриване на вземанията от страна на клиентите. Ретроспективният преглед се извършва за период от 3 до 5 години.

За целите на изчисляване на очакваните кредитни загуби, за финансови активи, възникнали по договори с контрагенти от индустрия „Енергия“, Дружеството е определило наличието на допълнителен риск. Поради това, търговски вземания, възникнали от контрагенти в горепосочената индустрия се считат за такива с по-висок риск.

Допълнителният риск се идентифицирана на база исторически опит за събираемостта на вземанията на Дружеството с контрагенти от тази индустрия, включително и влошено финансово състояние, ликвидни проблеми и други затруднения най-вече за търговци на електрическа енергия.

Така идентифицираните рискови фактори се считат за индикация за възможно нарастване на кредитния риск. Количественият ефект на нарастване на кредитния риск към контрагенти от индустрия „Енергия“ се определя посредством обособяване на допълнителна индустрия – „Енергия – висок риск“, при която е добавен компонентът „специфичен риск“, който участва при определянето на дисконтовия процент, използван за изчисляване на размера на обезценката. От своя страна дисконтовият процент се изчислява като разлика между сбора на: % безрискова премия по матуритет на вземанията, специфичния за страната риск, цената на дълга, друг специфичен риск и % безрискова премия на базисния модел.

Подход за обезценка на съдебни и присъдени вземания

В случаите, в които Дружеството е предприело съдебни действия за удовлетворяване на своите вземания, тези вземания се класифицират като Съдебни вземания. Този тип вземания се характеризират с пълно неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив, т.е. е равна на 100%.

4.20.6. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

4.20.7. Справедлива стойност на финансови инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

4.20.8. Провизии

Провизия за разходи за рекултивация на нарушени при минните работи земи се признава, когато е вероятно, че ще бъдат извършени разходи или възстановителни работи и Дружеството е задължено, по закон или по договорно задължение, да предприеме такива действия.

Към края на отчетния период, в настоящия годишен финансов отчет е призната провизия за разходи за рекултивация на нарушени при минните работи терени.

Провизията е изчислена на база на най-надеждната оценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към края на отчетния период. При определянето на провизията са взети предвид действащото екологично законодателство, предстоящите за изземване земи, иззетите нерекултивирани земи, стойността на рекултивация на 1 декар земя, както и очакваните количества запаси от въглища до 2043 г., когато изтича концесията за добив на въглища, предоставена на Дружеството.

Тъй като съществува значителна несигурност за времевите периоди на бъдещите дейности по рекултивация на земите, които ще бъдат извършени от Дружеството, ръководството не е в състояние да определи сегашната стойност на разходите за рекултивация, поради което провизията е представена по недисконтираната ѝ стойност.

В бъдеще оценката на провизията за рекултивация би могла да се изменя в различна степен в зависимост от промените на екологичното законодателство и гореспоменатите фактори за нейното изчисление.

Дружеството признава провизиите по съдебни дела в случаите когато има настоящо задължение и може да направи разумна оценка относно размера на задължението.

4.20.9. Разходи за разкривка

Разходите за разкривка са разходи, извършени от Дружеството за откриване на готовите за изземване въглищни запаси. Разходи за разкривка се оценяват на база на набраните разходи по разходни центрове, участващи в разкривната дейност, разпределят се в стойността на добитите и готовите за изземване въглища. Стойността на разходите за разкривка, която се отнася за подготвените за изземване въглища се представя като незавършено производство.

4.20.10. Несигурност при определяне на задълженията на Дружеството за корпоративен данък и несигурни условни данъчни пасиви

Ръководството на Дружеството е направило оценка дали е вероятно данъчният орган да приеме несигурно данъчно третиране. В своята дейност дружеството се е съобразило с данъчната практика и вероятното данъчно третирането, и следователно облагаемата печалба (данъчна загуба), данъчните основи, неизползваните данъчни загуби, неизползваните данъчни кредити и данъчната ставка, съответстват на използваното и очаквано третиране, което ще бъде използвано при деклариране на данъците върху доходите.

5. Нематериални активи

Нематериални активи на Дружеството включват лицензии, софтуер, права за ползване и други нематериални активи.

Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Лицензии	Софтуер	Права за ползване	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2024 г.	**275**	**4,608**	**3,039**	**772**	**8,694**
Трансфер от имоти, машини и съоръжения	-	119	3,135	-	3,254
Отписани активи	-	(72)	(4)	(53)	(129)
Салдо към 31 декември 2024 г.	**275**	**4,655**	**6,170**	**719**	**11,819**
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2024 г.	**(275)**	**(4,538)**	**(2,574)**	**(642)**	**(8,029)**
Амортизация	-	(49)	(274)	(65)	(388)
Трансфер от имоти, машини и съоръжения	-	-	(291)	-	(291)
Отписани активи	-	72	4	53	129
Салдо към 31 декември 2024 г.	**(275)**	**(4,515)**	**(3,135)**	**(654)**	**(8,579)**
Балансова стойност към 31 декември 2024 г.	**-**	**140**	**3,035**	**65**	**3,240**

	Лицензии	Софтуер	Права за ползване	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2023 г.	**275**	**4,608**	**2,996**	**772**	**8,651**
Трансфер от имоти, машини и съоръжения	-	-	43	-	43
Салдо към 1 януари 2023 г.	**275**	**4,608**	**3,039**	**772**	**8,694**
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2023 г.	**(275)**	**(4,499)**	**(2,500)**	**(577)**	**(7,851)**
Амортизация	-	(39)	(74)	(65)	(178)
Салдо към 31 декември 2023 г.	**(275)**	**(4,538)**	**(2,574)**	**(642)**	**(8,029)**
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	**-**	**70**	**465**	**130**	**665**

Дружеството няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 31 декември 2024 г.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация и обезценка”.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

6. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Дружеството включват земи и сгради, земи за добив на въглища, машини, съоръжения и оборудване, транспортни средства, стопански инвентар и други и разходи за придобиване на дълготрайни материални активи.

Имотите, машините и съоръженията са представени по преоценена стойност, с изключение на транспортни средства, автомобили, стопански инвентар и други активи, които са представени по цена на придобиване, намалена с разходите за амортизация и натрупани обезценки.

Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земи и сгради	Земи за добив на въглища	Машини, съоръжения и оборудване	Транс-портни средства	Стопански инвентар и други	Разходи за при-добиване	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към							
1 януари 2024 г.	**110,437**	**26,866**	**901,936**	**34,240**	**5,677**	**14,308**	**1,093,464**
Новопридобити активи	-	-	3,038	-	-	48,974	52,012
Отписани активи	(491)	(3)	(33,140)	(267)	(37)	-	(33,938)
Трансферирани активи	(1,644)	(989)	46,639	4,962	28	(52,250)	(3,254)
Преоценка - отписана амортизация	(7,215)	(8,223)	(122,139)	(5,129)	-	-	(142,706)
Преоценка - увеличение	21,361	35,809	120,378	6,152	-	-	183,700
Преоценка - намаление	(1,710)	(905)	(21,414)	(95)	-	-	(24,124)
Обезценка	469	127	(20,169)	1	-	-	(19,572)
Салдо към 31 декември 2024 г.	**121,207**	**52,682**	**875,129**	**39,864**	**5,668**	**11,032**	**1,105,582**
Амортизация							
Салдо към							
1 януари 2024 г.	**(17,715)**	**(7,881)**	**(355,858)**	**(20,076)**	**(5,175)**	**-**	**(406,705)**
Амортизация	(2,306)	(775)	(79,891)	(3,129)	(108)	-	(86,209)
Преоценка – отписана амортизация	7,215	8,223	122,139	5,129	-	-	142,706
Отписани активи	231	2	16,151	246	38	-	16,668
Трансферирани активи	-	291	-	-	-	-	291
Салдо към 31 декември 2024 г.	**(12,575)**	**(140)**	**(297,459)**	**(17,830)**	**(5,245)**	**-**	**(333,249)**
Балансова стойност към 31 декември 2024 г.	**108,632**	**52,542**	**577,670**	**22,034**	**423**	**11,032**	**772,333**

	Земи и сгради	Земи за добив на въглища	Машини, съоръжения и оборудване	Транс-портни средства	Стопански инвентар и други	Разходи за при-добиване	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност							
Салдо към							
1 януари 2023 г.	**107,776**	**26,716**	**826,384**	**33,088**	**5,577**	**10,657**	**1,010,198**
Новопридобити активи	-	-	2,076	-	-	101,298	103,374
Отписани активи	(410)	(12)	(18,179)	(7)	(39)	(1,418)	(20,065)
Трансферирани активи	3,071	162	91,655	1,159	139	(96,229)	(43)
Салдо към 31 декември 2023 г.	**110,437**	**26,866**	**901,936**	**34,240**	**5,677**	**14,308**	**1,093,464**
Амортизация							
Салдо към							
1 януари 2023 г.	**(15,673)**	**(5,523)**	**(290,371)**	**(16,805)**	**(5,095)**	**-**	**(333,467)**
Амортизация	(2,436)	(2,358)	(72,925)	(3,260)	(121)	-	(81,100)
Отписани активи	394	-	7,427	1	40	-	7,862
Трансферирани активи	-	-	11	(12)	1	-	-
Салдо към 31 декември 2023 г.	**(17,715)**	**(7,881)**	**(355,858)**	**(20,076)**	**(5,175)**	**-**	**(406,705)**
Балансова стойност към 31 декември 2023 г.	**92,722**	**18,985**	**546,078**	**14,164**	**502**	**14,308**	**686,759**

Всички разходи за амортизация и обезценка на имотите, машините и съоръженията са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи за амортизация и обезценка”.

За обезпечаване на задълженията на Дружеството по дългосрочни целеви банкови кредити са предоставени като обезпечение активи от група „Машини, съоръжения и оборудване“ с балансова стойност към 31 декември 2024 г. в размер на 20,410 хил. лв. Към 31 декември 2024 г. задълженията по тези кредити са изцяло погасени, но обезпеченията все още са в сила.

Преоценка и обезценка

Съгласно счетоводната политика имотите, машините и съоръженията се преоценяват на 3 години или на по-кратки срокове. Последната преоценка на имотите, машините и съоръженията е извършена към 31 декември 2024 г. на база на оценка на техните справедливи стойности от независим лицензиран оценител. Оценката е извършена съгласно изискванията на МСС 16 и МСФО 13, както и при спазване на изискванията на Международните стандарти за оценка (МСО), и в частност МСО 300 „Оценки за целите на финансовото отчитане“, и там където е приложимо Технически информационен документ 2 „Разходен подход за оценка на материални активи“.

При оценката на имоти, машини и съоръжения е ползвана комбинация от трите базисни подхода, основани на икономическите принципи на равновесие на цените, очаквани ползи или заместване.

- Пазарен подход - извежда индикативна стойност, като сравнява актива, предмет на оценка с идентични или сходни активи, за които е налична ценова информация.
- Приходен подход - извежда индикативна стойност, като привежда бъдещите парични потоци към единна текуща капиталова стойност, т.е. разглежда прихода, който актива ще генерира през полезния си живот и извежда индикативна стойност чрез процес на капитализация.
- Разходен подход - извежда индикативна стойност, използвайки икономическия принцип, че купувач не би платил за даден актив повече от разходите за придобиване на актив с равностойна стойност чрез покупка или изграждане.

В рамките на всеки подход, както и при възможните комбинации между тях са ползвани една или няколко техники (методи) за оценяване:

- Метод на пазарните сравнения, представлява анализ на стойността на правата върху актива, основан на сравнение с реализирани цени на активен пазар при актуални сделки с идентични права върху активи, имащи сходни характеристики.
- Метод на дисконтираните парични потоци, извежда стойност на базата на поредица от парични потоци за бъдещи периоди, които се преобразуват към настояща стойност, чрез прилагане на подходяща дисконтова норма.
- Метод на амортизираната възстановителна стойност, представлява анализ на стойността на правата върху актива, основан на разходите за неговото създаване или заместване с подобен към момента на оценката, намалени със стойността на физическото, морално и икономическо обезценяване.

Входящите данни, използвани при подходите, са категоризирани като хипотези с преобладаващо 3-то ниво от йерархията на справедливите стойности, базирани на наблюдаеми пазарни данни със значими корекции или ненаблюдаеми данни.

Съгласно счетоводната политика при оценката до справедлива стойност се прилага ниво на същественост за отклонението между балансовата стойност и справедливата стойност до 5% за всеки индивидуален актив. За съществено се счита и отклонение което е под 5%, ако кумулативния ефект е съществен за целите на изготвяне на финансовия отчет.

При определяне на справедливата стойност, ръководството на Дружеството е направило редица преценки и допускания за подходящи пазарни аналози и необходими коригиращи коефициенти, настояща стойност на съответните активи като нови, тяхното физическото износване, техническо (функционално) и икономическото обезценяване, остатъчен прогнозен полезен живот и други, на база информацията, налична към 31.12.2024 г. Всички те са свързани с несигурности, пораждащи се от спецификата на използваните данни, при извършването на оценката, зависещи от пазарната динамика, влиянието на бъдещи събития, глобални и национални политики и мерки за опазване на климата.

Резултатите от оценката са обобщени както следва:

Превишение на справедливата стойност над балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения

	Земи и сгради '000 лв.	Земи за добив на въглища '000 лв.	Машини, съоръжения и оборудване '000 лв.	Транс-портни средства '000 лв.	Общо '000 лв.
Увеличение на брутната балансова стойност	20,120	35,031	78,795	6,058	**140,004**
Увеличение на брутната балансова стойност за сметка на отписана амортизация	7,215	8,223	122,139	5,129	**142,706**
Общо	**27,335**	**43,254**	**200,934**	**11,187**	**282,710**
Увеличение на преоценъчния резерв	21,361	35,809	120,378	6,152	**183,700**
Приход в отчета за печалба или загубата	1,288	583	288	16	**2,175**
Общо	**22,649**	**36,392**	**120,666**	**6,168**	**185,875**

Превишение на балансовата стойност над възстановимата стойност на имоти, машини и съоръжения

	Земи и сгради '000 лв.	Земи, подобре-ния върху земи и сгради '000 лв.	Машини и съоръжения '000 лв.	Транс-портни средства, без автомобили '000 лв.	Общо '000 лв.
Обезценка за сметка на преоценъчен резерв в друг всеобхватен доход	(1,710)	(905)	(21,414)	(95)	**(24,124)**
Обезценка за сметка на разходи в текуща печалба и загуба	(819)	(456)	(20,457)	(15)	**(21,747)**
Общо	**(2,529)**	**(1,361)**	**(41,871)**	**(110)**	**(45,871)**

Преглед за обезценка

При изготвяне на теста за обезценка на активите е спазена следната последователност:

- Идентифициране на Единиците генериращи парични потоци (ЕГПП);
- Изчисление на възстановимата стойност на ЕГПП;
- Съпоставка на балансовата стойност на ЕГПП с възстановимата стойност на ЕГПП;
- Разпределение на обезценката (ако има).

Избраното ниво за тест за обезценка на активите на Дружеството е единица генерираща парични потоци.

Към 31.12.2024 г. справедливата стойност намалена с разходите за продажба (приета за възстановима стойност) е оценена на 738,191 хил. лв. и е по-висока от балансовата стойност на активите 710,551 хил. лв. на единицата, генерираща парични потоци, и следователно няма индикация за обезценка.

Справедливата стойност е получена след прилагане на метода на дисконтираните парични потоци при дисконтова норма 6.6 %.

Разходи за придобиване

Към 31 декември 2024 г. разходите за придобиване на дълготрайни активи, включително предоставени аванси, включват неприключени инвестиционни проекти за 11,032 хил. лв. (31 декември 2023 г.: 14,308 хил. лв.).

През 2024 г. е извършен преглед относно очакваната реализация на активите в процес на изграждане. Активите ще да бъдат въведени в експлоатация съгласно очакваните срокове.

Техническите отдели на Дружеството направиха анализ на незавършените обекти към 31.12.2024 г. и изготвените проекти (ПИР). При анализа се отчете влиянието на следните вътрешни и външни фактори:

- идентифициране и преглеждане на проекти за изграждане на дълготрайни активи, за които не са извършвани инвестиции за период по-дълъг от 60 месеца спрямо датата на преглед на активите;
- икономическата осъществимост на проектите, обоснованост и ефекти при реализирането им съгласно инвестиционната програма на Дружеството за следващия 5 годишен период и очаквани регулаторни изисквания;
- външни и вътрешни фактори, които могат да имат въздействие върху способността да възстанови разходите за придобиване - липса на финансиране, прекратени договори, специфика и очакван срок за въвеждане в употреба.

7. Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дружество	Основна дейност	Дял%	31 декември 2024 хил. лв.	Дял %	31 декември 2023 хил. лв.
ЗАД Енергия	Застрахователна дейност	3.68%	934	3.68%	1,659
Общо инвестиции			**934**		**1,659**

Акциите на ЗАД Енергия АД не се търгуват на активен пазар. Направена е оценка на справедливата стойност към 31 декември 2024 г., приета с протокол № 05-2025/12.03.2025 г. Използвани са оценъчни техники, базирани на значителна ненаблюдаема информация. Справедливата стойност е определена чрез метода на дисконтираните дивиденти, който се базира на приходния поток. Оценката попада в ниво 3 от йерархията на справедливите стойности.

Преоценка до справедлива стойност	1 януари 2024 хил. лв.	Изменение хил. лв.	31 декември 2024 хил. лв.
Акции на ЗАД Енергия АД	1,659	(725)	934

През 2024 г. Дружеството е получило дивиденти в размер на 320 хил. лв. от ЗАД Енергия (2023 г.: 346 хил. лв.).

8. Материални запаси

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Незавършено производство	145,169	124,257
Резервни части и консумативи	74,556	86,326
Основни материали	12,772	12,140
Горива	3,411	2,582
Готова продукция и стоки	18	16
Други	2,664	3,717
Общо	**238,590**	**229,038**

Към 31.12.2024 г. стойността на незавършеното производство, включва основно разходи за разкривка за подготвените за изземване въглища. Готовите за реализация въглищни запаси, към края на годината възлизат на 5,803 хил. тона.

Дружеството не е предоставило материални запаси като обезпечение на задължения към 31 декември 2024 г.

9. Търговски и други вземания

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Търговски вземания	49,956	14,438
Обезценка на търговски вземания	(874)	(789)
Търговски вземания, нетна сума	**49,082**	**13,649**
Други вземания	16,879	16,876
Обезценка на други вземания	(13,527)	(13,515)
Други вземания, нетна сума	**3,352**	**3,361**
Съдебни и присъдени вземания	560	492
Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(497)	(433)
Съдебни и присъдени вземания, нетна сума	**63**	**59**
Финансови активи	**52,497**	**17,069**
Аванси, предоставени на доставчици	46	25
Предплатени разходи	863	1,642
Нефинансови активи	**909**	**1,667**
Търговски и други вземания	**53,406**	**18,736**

Търговските вземания не са лихвоносни и обикновено са със срок на плащане от 1 до 30 дни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Към 31 декември 2024 г. Дружеството е извършило преглед относно настъпили събития на неизпълнение и е начислило обезценка за очаквани кредитни загуби, в съответствие с приетата счетоводна политика и изискванията на МСФО 9.

С протокол № 03-2025/13.02.2025 г. на Съвета на директорите Дружеството е определило, че прилагането на изискванията за обезценка на МСФО 9, водят до признаване на допълнителен разход за обезценка към 31.12.2024 г. както следва:

Обезценка	Очаквани кредитни загуби към 01.01.2024 г. хил. лв.	Изменения през 2024 г. хил. лв.	Очаквани кредитни загуби към 31.12.2024 г. хил. лв.
Нетекущи и текущи търговски вземания	(789)	(85)	(874)
Съдебни и присъдени вземания	(433)	(64)	(497)
Други вземания	(13,515)	(12)	(13,527)
Общо обезценка	**(14,737)**	**(161)**	**(14,898)**

На 20 февруари 2024 г. с Брикел ЕАД е сключено Допълнително споразумение към Договор № 2-2015/09.09.2015 г. за доставка на лигнитни въглища, с което се удължава срокът на действие на Договора до 31.03.2024 г.

На 11 април 2024 г. с Брикел ЕАД е сключено Допълнително споразумение към Договор № 2-2015/09.09.2015 г. за доставка на лигнитни въглища, с което се удължава срокът на действие на Договора до 31.12.2024 г.

На 21 юни 2024 г. с Брикел ЕАД е сключено Допълнително споразумение към Договор № 2-2015/09.09.2015 г. за доставка на лигнитни въглища, с което се удължава срокът на действие на Договора до 31.12.2026 г. и са договорени минимални количества въглища.

С подписано на 18.01.2023 г. споразумение между Мини Марица - Изток ЕАД, Брикел ЕАД и Номад Енерджи Къмпани ЕООД, страните се договарят за прихващане на взаимни вземания и задължения

отнасящи се за изразходвана ел. енергия и въглища. Споразумението влиза в сила от 01.01.2023 г. и важи да подписване на ново. На 30.05.2024 г. се подписа ново тристранно споразумение, с което страните се договарят за прихващане на взаимни вземания и задължения, отнасящи се за изразходвана ел. енергия срещу налични задължения на Брикел ЕАД към Мини Марица - Изток ЕАД. Споразумението е в сила от 01.05.2024 г.

Дружеството извършва регулярен мониторинг и анализ на индивидуална база на наличните разчети със своите контрагенти. Предприемат се мерки за подобряване на събираемостта. При оценка на събираемостта на вземанията, Дружеството взема предвид реалните и потенциални последици от геополитическото напрежение върху контрагентите и тяхната способност да погасяват задълженията си към него.

Търговските вземания към 31 декември са представени, както следва:

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Ей И Ес - ЗС Марица Изток I ЕООД	40,228	5,813
Брикел ЕАД	7,925	6,979
Синергон Енерджи ООД	628	276
Ремотекс - Раднево ЕАД	566	566
Ремотекс - М ООД	214	214
М и М Милицер и Мюнх БГ ООД	99	267
Виром Груп ДОО	91	185
Други	205	138
Общо	**49,956**	**14,438**

10. Вземания от свързани лица

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Търговски вземания , брутна сума	21,758	42,507
Натрупана обезценка на търговски вземания	(812)	(820)
Търговски вземания от свързани лица	**20,946**	**41,687**
Други вземания	2,187	2,069
Други вземания от свързани лица	**2,187**	**2,069**
Финансови активи	**23,133**	**43,756**
Аванси, предоставени на доставчици	-	1
Нефинансови активи	**-**	**1**
Вземания от свързани лица	**23,133**	**43,757**

Движение и обезценка на вземания от свързани лица	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Салдо на 1 януари	**(820)**	**(917)**
Изменение в очакваната кредитна загуба	-	97
Отписани обезценени вземания	8	-
Салдо на 31 декември	**(812)**	**(820)**

11. Пари и парични еквиваленти

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
Български лева	4,106	39,341
Евро	298	2,040
Японски йени	7	8
Ефект от очаквана кредитна загуба	(2)	(23)
Общо пари и парични еквиваленти	**4,409**	**41,366**

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Парични средства в банкови сметки	4,180	41,056
Парични средства в брой	231	163
Блокирани парични средства със специално предназначение	-	170
Ефект от очаквана кредитна загуба	(2)	(23)
Общо пари и парични еквиваленти	**4,409**	**41,366**

Към 31 декември 2024 г. Дружеството е отчело очаквани кредитни загуби в размер на 2 хил. лв. във връзка с пари и парични еквиваленти. Очакваните кредитни загуби са признати вследствие на кредитния риск, на който Дружеството е изложено към финансовите институции.

12. Собствен капитал

12.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 12,112,470 броя поименни акции с номинална стойност в размер на 10 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на Дружеството. Едноличен собственик на акционерния капитал е Български Енергиен Холдинг ЕАД, като 100% от регистрирания капитал на Български Енергиен Холдинг ЕАД е собственост на държавата. Правата на едноличния собственик се упражняват от Министъра на енергетиката.

	2024 Брой акции	2023 Брой акции
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	**12,112,470**	**12,112,470**
Брой издадени и напълно платени акции	**12,112,470**	**12,112,470**
Общо брой акции, оторизирани на 31 декември	**12,112,470**	**12,112,470**

12.2. Резерви

	Законови резерви	Преоценъчен резерв на нефинансови активи	Резерв от преоценка по планове с дефинирани доходи	Резерв на финансови активи по справедлив стойност	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2024 г.	**171,460**	**574,299**	**(55,888)**	**1,361**	**691,232**
Преоценка на планове с дефинирани вноски	-	-	9,340	-	**9,340**
Преоценка на нефинансови активи в увеличение	-	183,700	-	-	**183,700**
Преоценка на нефинансови активи в намаление	-	(24,124)	-	(725)	**(24,849)**
Ефект от отсрочени данъци	-	(15,958)	(934)	72	**(16,820)**
Друг всеобхватен доход/(загуба) за годината след данъци	**-**	**143,618**	**8,406**	**(653)**	**151,371**
Отписан преоценъчен резерв	-	(2,240)	-	-	**(2,240)**
Салдо към 31 декември 2024 г.	**171,460**	**715,677**	**(47,482)**	**708**	**840,363**

	Законови резерви	Преоценъчен резерв на нефинансови активи	Резерв от преоценка по планове с дефинирани доходи	Резерв на финансови активи по справедлив стойност	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2023 г.	**171,460**	**576,763**	**(46,855)**	**1,292**	**702,660**
Преоценка на планове с дефинирани вноски	-	-	(10,037)	-	(10,037)
Преоценка намаление	-	-	-	76	76
Ефект от отсрочени данъци	-	-	1,004	(7)	997
Друга всеобхватна загуба за годината след данъци	**-**	**-**	**(9,033)**	**69**	**(8,964)**
Отписан преоценъчен резерв	-	(2,464)	-	-	(2,464)
Салдо към 31 декември 2023 г.	**171,460**	**574,299**	**(55,888)**	**1,361**	**691,232**

Законовите резерви към 31.12.2024 г. са в размер на 171,460 хил. лв. (2023 г.: 171,460 хил. лв.). Законовите резерви са формирани като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон. Те се заделят докато достигнат една десета или по-голяма част от капитала. Източници за формиране на законовите резерви са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на акционерите. Законовите резерви могат да бъдат използвани единствено за покриване на загуби от текущия и предходни отчетни периоди.

Преоценъчният резерв към 31.12.2024 г. е в размер на 715,677 хил. лв. (2023 г.: 574,299 хил. лв.). Този резерв е формиран в резултат на преоценки на имоти, машини и съоръжения, нетно от данъци и не подлежи на разпределение към едноличния собственик на Дружеството.

Резервите, свързани с преоценки по планове с дефинирани доходи към 31.12.2024 г., представляват актюерски (загуби)/печалби по планове с дефинирани доходи, признати в съответствие с актюерски доклад и изискванията на МСС 19 Доходи на персонала.

Резервите на финансовите активи по справедлива стойност представляват преоценка до справедливата стойност на акции на ЗАД Енергия (виж бележка 4.11.1 и бележка 7).

13. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в отчета за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Нетекущи		
Планове с дефиниран доход	114,251	87,579
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	**114,251**	**87,579**
Текущи		
Планове с дефиниран доход	12,595	9,419
Задължения към персонала	29,020	41,487
в т.ч. компенсируеми отпуски	*9,127*	*19,089*
Задължения за социално осигуряване	11,055	14,120
в т.ч. компенсируеми отпуски	*2,430*	*5,178*
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	**52,670**	**65,026**

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към служители на Дружеството, които следва да бъдат уредени през 2025 г.

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	**96,998**	**90,673**
Разходи за текущ трудов стаж	46,287	1,164
Разходи за лихви	4,357	4,978
Разходи за пенсиониране по болест	(134)	265
Преоценка - актюерска (печалба)/загуба от промени в предположенията	(9,340)	10,037
Изплатени доходи	(11,322)	(10,119)
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	**126,846**	**96,998**

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в печалбата или загубата, може да бъде представена, както следва:

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Разходи за текущ трудов стаж	46,287	1,164
Разходи за пенсиониране по болест	(134)	265
Разходи за лихви	4,357	4,978
Общо разходи признати в печалбата или загубата	**50,510**	**6,407**

Разходите за текущ стаж и разходите за пенсиониране по болест, призната през периода в отчета за печалбата и загубата са включени в „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“.

Разходите за текущ трудов стаж включват ефекта от преизчисление на провизията поради извършената промяна в КТД през 2024 г., свързана с увеличение на сумите при пенсиониране и на условията за тяхното получаване (виж. пояснение 4.16).

Общата сума на разходите по планове с дефинирани доходи на Дружеството, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Актюерски (печалба)/загуба от промени в предположенията	(9,340)	10,037
Общо (приходи)/разходи, признати в другия всеобхватен доход	**(9,340)**	**10,037**

На базата на минал опит Дружеството очаква да плати вноски по плана за дефинирани доходи за 2025 г. в размер на 12,595 хил. лв.

Значимите актюерски предположения при определянето на задълженията по планове с дефинирани доходи са свързани с дисконтовия процент, очаквания процент на увеличение на заплатите и средната продължителност на живота. Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в тези актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2024 г.:

Увеличение (+) / Намаление (-) на:	**Увеличение с 1%** **хил. лв.**	**Намаление с 1%** **хил. лв.**
От промяна в лихвен процент		
Обща сума на разходите за лихви и за текущ стаж	1,009	(901)
Общо сума на задължението към 31 декември 2024 г.	9,166	(8,380)
От промяна в ръста на заплатите		
Обща сума на разходите за лихви и за текущ стаж	(303)	380
Общо сума на задължението към 31 декември 2024 г.	(8,141)	9,061

Използваните демографски статистически предположения се основават на процент на текучество на персонала на Дружеството през последните пет години; смъртност на населението на България съгласно данните на Националния статистически институт и статистически данни от Националния център за здравна информация относно нетрудоспособност на населението и преждевременно пенсиониране.

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

Планът излага Дружеството на актюерски рискове като лихвен риск, риск от промяна в продължителността на живота и инфлационен риск:

- Лихвен риск – Настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи е изчислена с дисконтов процент, определен на базата на доходността на емисиите на ДЦК. Спад в пазарната доходност на ДЦК ще доведе до увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи на Дружеството.
- Риск от промяна в продължителността на живота – Увеличение на очакваната продължителност на живота на служителите би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.
- Инфлационен риск - Увеличение на инфлацията би довело до увеличение в задълженията по планове с дефинирани доходи.

Оценката към 31.12.2024 г. отчита срока до 31.12.2038 г., заложен в доклада на Комисията за енергиен преход за определяне на крайна дата за постепенното преустановяване на използването на въглища. Заложен е и 5 годишен преходен период за извеждане от експлоатация на мощностите.

14. Провизии

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Нетекущи пасиви		
Провизия за рекултивация	164,457	97,300
	164,457	**97,300**
Текущи пасиви		
Провизия за рекултивация	5,120	2,312
Провизии по съдебни дела	503	29
	5,623	**2,341**

Балансовата стойност на провизията за рекултивация може да бъде представена, както следва:

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Провизия за рекултивация		
Балансова стойност към 1 януари	**99,612**	**114,964**
Допълнителни провизии	2,693	2,191
Промяна в приблизителната оценка	67,379	(17,356)
Използвани суми	(107)	(187)
Балансова стойност към 31 декември	**169,577**	**99,612**
Представени в отчета за финансовото състояние като:		
Нетекущи пасиви	**164,457**	**97,300**
Текущи пасиви	**5,120**	**2,312**

База за определянето на средните предполагаеми разходи за рекултивация на един тон продукция е действащото екологично законодателство, предстоящите за изземване земи, иззетите нерекултивирани земи, стойността на рекултивация на 1 декар земя, както и очакваните количества запаси от въглища до 2043 г. Сумата на начислените провизии през 2024 г. и 2023 г. е изчислена на базата на следните данни:

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Добиви на въглища	13,745	19,465
Разходи за рекултивация (лева/тон продукция)	0.20	0.12
Рекултивирани земи през периода (дка)	51	211

Тъй като съществува значителна несигурност за времевите периоди на бъдещите дейности по рекултивация на земите, които ще бъдат извършени от Дружеството, ръководството не е в състояние да определи сегашната стойност на разходите за рекултивация, поради което провизията е представена по недисконтираната ѝ стойност.

В бъдеще оценката на провизията за рекултивация би могла да се изменя в различна степен в зависимост от промените на екологичното законодателство и гореспоменатите фактори за нейното изчисление.

Текущите провизии включват признати задължения по съдебни дела, които може да бъдат представени, както следва:

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Балансова стойност към 1 януари	**29**	**254**
Начислени разходи по съдебни дела	503	29
Изплатени суми	(29)	(254)
Балансова стойност към 31 декември	**503**	**29**
Представени в отчета за финансовото състояние като:		
Текущи пасиви	**503**	**29**

Към 31.12.2024 г. е направен преглед на предявените правни искове към Дружеството.

Дружеството не е установило дела, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии.

15. Отсрочени финансирания

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
На 1 януари	**29,789**	**32,279**
Признати в печалба или загуба	(2,514)	(2,490)
Възстановени през годината	(53)	-
На 31 декември	**27,222**	**29,789**
в т.ч. нетекущи	**24,774**	**27,355**
в т.ч. текущи	**2,448**	**2,434**

Финансиранията се отнасят за финансиране за дълготрайни активи в процес на изграждане:

Дружеството отчита финансиране за дълготрайни активи свързано с Международен фонд „Козлодуй“, като администратор на средствата на фонда е Европейската банка за възстановяване и развитие, а управлението на усвояването им от българска страна се осъществява от Министерството на енергетиката. Финансирането е свързано с енергийната ефективност чрез рехабилитация на тежкото промишлено минно оборудване и подмяна на роторни многокофови багери на Дружеството и други дейности. Финансирането е на обща стойност 30,150 хил. евро. Към 31.12.2024 г. Дружеството отчита финансиране на дълготрайни активи по пет договора с фирми изпълнители:

- Договор с Реф. № MME/C Сименс ЕООД за „Рехабилитация на главните трансформаторни станции и изграждане на нови мобилни такива заедно с прилежащите разпределителни устройства и свързващо оборудване за повишаване на ел. захранването от 6 kV до 20kV за р-к 2 и р-к 3“ за договорна цена € 12,557,535.97. Финансирането се осигурява 70% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 30% от средствата на Мини Марица - Изток ЕАД. Договора е приключил към 31.12.2015 г.
- Договор с Реф. № MME/A Риск инженеринг АД за „Проектиране, доставка и монтаж на съоръжения и оборудване за он-лайн контрол на натоварването на лентовите транспортьори и багерите в Мини Марица - Изток ЕАД“ за договорна цена € 4,663,484.95. Финансирането се осигурява 70% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 30% от средствата на Мини Марица - Изток ЕАД. Договора е приключил към 31.12.2016 г.
- Договор с Реф. № MME/D (Лот А): “Проектиране, доставка и монтаж на съоръжения и оборудване за компенсиране на реактивната мощност на тежкото промишлено минно оборудване на Мини Марица - Изток ЕАД, България”, с изпълнител Сименс ЕООД, България за договорна цена € 951,954.13. Финансирането се осигурява 70% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 30% от средствата на Мини Марица - Изток ЕАД. Договорът е приключен към 31.12.2018 г.
- Договор с Реф. № MME/D (Лот Б): “Рехабилитация (проектиране, доставка и монтаж) на промишленото осветление чрез подмяна с LED осветители в Мини Марица - Изток ЕАД, България”, с изпълнител ETRALUX, Испания за договорна цена € 2,446,767.04 Финансирането се осигурява 70% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 30% от средствата на Мини Марица - Изток ЕАД. Договорът е приключен през август 2018 г.
- Договор с Реф. № MME/BWE „Проектиране, изработка, доставка, изграждане и пускане в експлоатация на роторен багер от типа SRs 2000 и роторен багер от типа SRs 200 в Мини Марица - Изток ЕАД, с изпълнител консорциум FAMUR-БЪЛГАРСКА ЕНЕРГЕТИКА, за договорна цена € 25 848 663.00 (с Изменение 6 към Договора от 15.07.2020 г. цената се увеличава с € 208 720.27 и става € 26 057 383.27). Финансирането се осигурява 50% от Европейската банка за възстановяване и развитие чрез фонд Козлодуй и 50% от средствата на Мини Марица - Изток ЕАД. Договорът е подписан на 20.05.2016 г., а стартира на 20.09.2016 г. (ефективна дата за изпълнение). На 16.03.2020

г. е издаден сертификат за приемане в експлоатация на багер KWK 2000, а на 6.04.2020 г. е издаден сертификат за приемане в експлоатация на багер KWK 400L, с което Договорът е изпълнен. Активите са заведени в баланса на Дружеството. Изменение 6 към Договора от 15.07.2020 г. предвижда доставка на препоръчителни резервни части на стойност € 208 720.27, поради което се удължава времето за изпълнение на Договора с дванадесет седмици. Договорът е приключен към 31.12.2022 г.

Проект „Дейта център за киберсигурност в „Мини Марица-изток“ ЕАД“ (номер на Проекта 2019-BG-IA-0130) – Споразумение за безвъзмездна помощ № INEA/CEF/ICT/A2019/2072546 по Механизъм за свързване на Европа (CEF) – сектор Телекомуникации, сключено през юли 2020 г. между Мини Марица - Изток ЕАД и Европейската Комисия в лицето на Изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията /HaDEA/ (бивша Изпълнителна агенция по иновации и мрежи /INEA/). Проектът е на стойност € 278 619. Финансирането се осигурява до 75% от Европейската комисия и 25% от Мини Марица - Изток ЕАД. Безвъзмездната помощ за Проекта е в размер на максимална сума от € 208 964. След влизане в сила на Споразумението, Изпълнителна агенция по иновации и мрежи извърши предварително плащане в размер на € 125 378. Началната дата на Проекта е 01.10.2020 г., а крайната дата за изпълнение на Проекта (след подписано Изменение №1 за удължаване на срока за изпълнение) - 01.02.2024 г.

Целта на Проекта е да увеличи способностите на Дружеството по отношение на киберсигурността чрез прилагане на система за мониторинг и автоматизиран анализ на трафика и събитията в сървърната и комуникационна инфраструктура, което ще осигури своевременно докладване на инциденти, свързани с потенциални заплахи за сигурността на Дружеството.

Изпълнението на проекта се състои в изпълнение на 3 основни дейности: 1. Проектиране на Дейта-център за киберсигурност на Мини Марица - Изток ЕАД; 2. Подготовка на помещението на Дейта-центъра; 3. Доставка, инсталиране и пускане в експлоатация – включва доставка и монтаж на компютърния хардуер и инсталиране на SIEM софтуер, обучение на персонала, тестване на SIEM софтуера и присъединяване към Секторния ISAC на европейско ниво. В хода на проекта е акумулирано закъснение, поради което са изпълнени Дейност 1 и Дейност 2, а изпълнението на Дейност 3 излезе извън времевите рамки на Споразумението. Това рефлектира в признаване на допустимите разходи само по Дейности 1 и 2 и доведе до необходимостта да бъде върната част от приведената сума поради неусвояване в определения срок. Проектът е приключен към 31.12.2024 г.

Финансиранията се признават на приход систематично за срока на полезния живот на нетекущи активи за които са получени.

16. Отсрочени данъчни пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и могат да бъдат представени както следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2024	Признати в друг всеобхватен доход	Признати в печалба или загуба	31 декември 2024
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Имоти, машини и съоръжения	30,148	15,958	(4,558)	41,548
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	150	(72)	-	78
Обезценка на вземания (търговски и други вземания и вземания от свързани лица)	(1,558)	-	(13)	(1,571)
Провизия за рекултивация	(9,961)	-	(6,997)	(16,958)
Пенсионни и други задължения към персонала	(9,700)	934	(3,919)	(12,685)
Неизползвани отпуски на персонала	(2,467)	-	1,319	(1,148)
Неплатени доходи на персонала	(203)	-	(211)	(414)
Провизии за съдебни дела	(3)	-	(47)	(50)
Общо	**6,406**	**16,820**	**(14,426)**	**8,800**
Признато като:				
Отсрочен данъчен актив	(23,892)			(32,826)
Отсрочен данъчен пасив	30,298			41,626
Нетно отсрочени данъчни пасиви	**6,406**			**8,800**

Отсрочените данъци за сравнителния период 2023 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви/(активи)	1 януари 2023	Признати в друг всеобхватен доход	Признати в печалба или загуба	31 декември 2023
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Имоти, машини и съоръжения	32,734	-	(2,586)	30,148
Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	143	7	-	150
Обезценка на вземания (търговски и други вземания и вземания от свързани лица)	(2,088)	-	530	(1,558)
Провизия за рекултивация	(11,496)	-	1,535	(9,961)
Пенсионни и други задължения към персонала	(9,067)	(1,004)	371	(9,700)
Неизползвани отпуски на персонала	(2,169)	-	(298)	(2,467)
Неплатени доходи на персонала	(1,277)	-	1,074	(203)
Провизии за съдебни дела	(25)	-	22	(3)
Общо	**6,755**	**(997)**	**648**	**6,406**
Признато като:				
Отсрочен данъчен актив	(26,122)			(23,892)
Отсрочен данъчен пасив	32,877			30,298
Нетно отсрочени данъчни пасиви	**6,755**			**6,406**

Към 31 декември 2024 г. сумата на неизползваните данъчни загуби, за които в отчета за финансовото състояние не е бил признат отсрочен данъчен актив, възлиза на 279,861 хил. лв.

Година на данъчната загуба	**Година, до която може да се приспада**	**Данъчна загуба хил. лв.**
2023	2028	(140,594)
2024	2029	(139,267)
Общо пренесени данъчни загуби		**(279,861)**
Приложима данъчна ставка		**10%**
Непризнат отсрочен данъчен актив		**(27,986)**

17. Търговски и други задължения

	31 декември 2024 хил. лв.	**31 декември 2023 хил. лв.**
Търговски задължения	15,291	34,358
Гаранции по договори за строителство	17	38
Получени депозити	851	1,017
Финансови пасиви	**16,159**	**35,413**
Данъчни задължения	9,485	9,372
Задължения по аванси	67	30
Други задължения	121	254
Нефинансови пасиви	**9,673**	**9,656**
Текущи търговски и други задължения	**25,832**	**45,069**

Търговските задължения, отразени в отчета за финансовото състояние, включват:

	31 декември 2024 хил. лв.	**31 декември 2023 хил. лв.**
Текущи		
Номад Енерджи Къмпани ЕООД	3,996	4,331
ЕТ Георги Стефанов-Златаров	1,915	-
Лев Ойл ЕООД	1,767	-
ДЗЗД „Ролсистем“	1,370	-
Ел Контрол ЕООД	750	125
Вип секюрити ЕООД	683	296
Майнинг Транспорт Сълюшънс 2022 ДЗЗД	622	810
Елитком груп ДЗЗД	577	212
Ратола Лизинг ЕООД	562	-
Мултифорс А.С. ЕООД	524	212
Синергон енерджи ООД	387	248
Пресков АД	293	84
РДПБЗН - Стара Загора	238	239
Тежки ремонти 2022 ДЗЗД	217	546
Марица Изток – Автотранспорт ЕООД	217	287
Седона-Оп ЕООД	147	-
Металик АД	52	199
Бент ойл АД	18	965
Тиви Груп Индъстри ООД	4	248
Каучук АД	-	23,576
Металекс Лубен ДООЕЛ	-	425
Технотрейд-Ко ЕООД	-	335
ПМ Електрикал ЕООД	-	135
Булгекс 99 ЕООД	-	128
Ритъм-4-ТБ ООД	-	100
Други	952	857
	15,291	**34,358**

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

18. Вземания за данък върху доходите

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Надвнесен корпоративен данък	-	600
Вземания за данък върху доходите	**-**	**600**

С § 9 от ПЗР на ЗИД на Закона за корпоративно подоходно облагане, в сила от 08.10.2022 г., е въведена задължителна временна солидарна вноска за 2022 г. и 2023 г. за дружествата и местата на стопанска дейност от Съюза, извършващи дейност в отраслите на суровия нефт, природния газ, въглищата и нефтопреработването за генерираните свръхпечалби съгласно член 14 от Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета от 6 октомври 2022 г. относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията (Регламент (ЕС) 2022/1854). Данъчната ставка за задължителната временна солидарна вноска е в размер на 33 на сто върху основата за определяне на временната солидарна вноска, изчислена съгласно член 15 от Регламент (ЕС) 2022/1854. През 2023 г. с изменение обнародвано в ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г. размерът на временната солидарна вноска се увеличава на 50 на сто върху основата за определянето й, при което за 2023 г. временната солидарна вноска е диференцирана.

През 2024 г. и 2023 г. Мини Марица - Изток ЕАД отчита данъчна загуба и не дължи солидарна вноска.

За повече информация относно изчисляването на временната солидарна вноска и корпоративния данък вижте бележка 31.

19. Задължения към свързани лица

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Задължения по заеми	3,722	-
Нетекущи финансови пасиви по амортизирана стойност към свързани лица	**3,722**	**-**
Задължения по заеми	104,101	-
Търговски задължения	5,015	4,027
Други задължения	8,325	8,325
Текущи финансови пасиви по амортизирана стойност към свързани лица	**117,441**	**12,352**

За повече информация относно задълженията към свързани лица вижте бележка 32.9.

20. Задължения по заеми

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Банка ДСК АД	19,981	2,430
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност	**19,981**	**2,430**

Всички заеми са деноминирани в български лева.

Ползвани дългосрочни целеви кредити от Мини Марица - Изток ЕАД:

За обезпечаване позиции от Инвестиционната програма на Дружеството има сключени следните целеви договори за кредит:

- Банка ДСК АД като правоприемник на Експресбанк АД, гр. Варна –МТ424/24.11.2016 г., „Инвестиционен кредит с лимит до 19,100 хил. лв. за финансиране изпълнението на Договор №: MME/BWE отнасяща се за: „Проектиране, производство, доставка, изграждане и пускане в експлоатация на роторни багери от типа SRs 2000 в „Мини Марица - Изток“ ЕАД, България“. Усвояването на кредита е предвидено за периода 2016 – 2018 г. Договорен лихвен процент - годишна лихва върху фактически ползваните суми по кредита в размер на ОЛП + надбавка от 1.89% годишно. Еднократна такса за управление и обработка в размер на 0.29% върху сумата на кредита. Наказателната лихва за просрочие на дължими вноски е в размер на ОЛП + 6%. Обезпечение: Договор за особен залог на активи от 24.11.2016 г., чиято стойност покрива размера на кредита. Периодът на действие на кредита е 81 месеца, като е предвиден 21 месечен гратисен период и 60 месечен период за издължаване на задължението по кредита. С Допълнително споразумение от 25.06.2018 г., срока на усвояване е удължен до 31.07.2019 г., а крайният срок на издължаване на всички задължения е 30.06.2024 г. През гратисния период Дружеството дължи лихва всеки месец, начислена върху фактически усвоената част от инвестиционния кредит. Кредитът е изцяло усвоен в размер на 19,100 хил. лв. Към 31.12.2024 г. главницата по кредита е изцяло изплатена в размер на 19,100 хил. лв., общо платените лихви по кредита са в размер на 1,345 хил. лв. Към 31.12.2024 г. Дружеството няма задължения по договора и той е приключен.

- Банка ДСК АД като правоприемник на Експресбанк АД, гр. Варна – МТ425/24.11.2016 г., „Инвестиционен кредит с лимит до 5,200 хил. лв. за финансиране изпълнението на Договор №: MME/BWE отнасяща се за: „Проектиране, производство, доставка, изграждане и пускане в експлоатация на роторни багери от типа SRs 200 в „Мини Марица - Изток“ ЕАД, България“. Усвояването на кредита е предвидено за периода 2016 – 2018 г. Договорен лихвен процент - годишна лихва върху фактически ползваните суми по кредита в размер на ОЛП + надбавка от 1.89% годишно. Еднократна такса за управление и обработка в размер на 0.29% върху сумата на кредита. Наказателната лихва за просрочие на дължими вноски е в размер на ОЛП + 6%. Обезпечение: Договор за особен залог на активи от 24.11.2016 г., чиято стойност покрива размера на кредита. Периодът на действие на кредита е 81 месеца, като е предвиден 21 месечен гратисен период и 60 месечен период за издължаване на задължението по кредита. С Допълнително споразумение от 25.06.2018 г., срокът на усвояване е удължен до 31.07.2019 г., а крайният срок на издължаване на всички задължения е 30.06.2024 г. През гратисния период Дружеството дължи лихва всеки месец, начислена върху фактически усвоената част от инвестиционния кредит. Кредитът е изцяло усвоен в размер на 5,200 хил. лв. Към 31.12.2024 г. главницата по кредита е изцяло изплатена в размер на 5,200 хил. лв., общо платените лихви по кредита са в размер на 349 хил. лв. Към 31.12.2024 г. Дружеството няма задължения по договора и той е приключен.

Задължения към финансови институции по сключени договори за оборотни средства както следва:

- Банка ДСК АД, гр. София – на 25.06.2024 г. между Банка ДСК АД (кредитор), БЕХ ЕАД (съдлъжник) и Мини Марица - Изток ЕАД (кредитополучател) е сключен договор, съгласно който кредиторът представя на кредитополучателя кредит – овърдрафт за покриване на временен недостиг на парични средства при обслужване на парични плащания, свързани с и/или съпътстващи обичайната търговска дейност на кредитополучателя, включително разходи във връзка с плащане на данъчни задължения, плащане към доставчици, плащане на задължения към персонала и други оперативни нужди. Максималният договорен размер на кредита е до 50,000 хил. лв. Срока на договора е 12 месеца от сключването му, като крайният срок за погасяване на всички дължими по договора суми е до 21.06.2025 г. Кредитополучателят може да усвоява суми по договора многократно. Погашения по кредита се извършват автоматично, при всяко постъпление на средства по сметката на кредитополучателя, като с постъпилите средства се намалява размера на усвоените суми по кредита. Договореният лихвен процент е ОЛП + 1.90%. Еднократната такса

за управление и обработка е в размер на 1% върху договорения размер на кредита, платима при подписване на договора. Предвидена е и санкция, съгласно която кредиторът начислява наказателна лихва в размер на договорената в договора лихва и наказателна надбавка от 3% годишно върху размера на неиздължената главница по кредита от датата на предсрочна изискуемост на кредита или от датата на изискуемост на краен падеж до датата на окончателното й погасяване. Кредитът е с финансово обезпечение, съгласно Закона за договорите за финансово обезпечение чрез прехвърляне в собственост на кредитора по негова сметка на парични средства в размер на 15,000 хил. лв. от страна на съдлъжника. В случай на просрочване на парично задължение на съответния падеж или при предсрочна изискуемост, кредиторът има право по своя преценка да отнесе предоставените му като обезпечение парични средства за погасяване на задължението. Към 31.12.2024 г. задължението по кредита е в размер на 19,981 хил. лв.

Балансовата стойност на банковите заеми се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

21. Приходи от договори с клиенти

21.1. Елементи на приходите по договори с клиенти

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Продажба на въглища	295,946	409,880
Приходи от продажба на електрическа енергия	11,904	14,914
Приходи от транспортни услуги	5,513	11,450
Приходи от продажба на краткотрайни активи	1,476	3,372
Приходи от пренос на ел. енергия	384	111
Приходи от други договори с клиенти	1,033	1,449
Общо приходи по договори с клиенти	**316,256**	**441,176**

21.2. Пазари и съществени продукти и услуги

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Вътрешни пазари	316,256	414,907
Трети страни	-	26,269
Общо:	**316,256**	**441,176**

Приходите по договори с клиенти се реализират от продажби главно на вътрешен пазар.

През 2022 г. Дружеството започва да осъществява износ на въглища към Република Сърбия. На 17.06.2022 г. е подписан договор за покупко-продажба на лигнитни въглища между Мини Марица – Изток ЕАД и сръбското дружество Virom Group DOO. Договорът се сключва за периода от подписването му до 30.04.2023 г., с опция за удължаване за още една година. Договорените количества въглища са в размер на 1 750 хил. тона/година (с опция за увеличение за втората година на 2 000 хил. тона/година). На 02.05.2023 г. е сключено Допълнително споразумение към Договора. Със споразумението, се сменя цената, удължава се срокът на действие на договора с още една година до 30.04.2024 г., както и договорените ориентировъчни количества въглища за 2 000 хил. тона/година. През 2024 г. не са доставяни въглища на Virom Group DOO.

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Въглища	295,946	409,880
Електрическа енергия	11,904	14,914
Услуги	5,513	11,450
Други	2,893	4,932
Общо:	**316,256**	**441,176**

21.3. Салда, свързани с договори с клиенти

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Търговски вземания	71,714	56,945
Очаквани кредитни загуби	(1,686)	(1,609)
Общо:	**70,028**	**55,336**

21.4. Признаване на приходите

Момент във времето за признаване на приходите	**2024 хил. лв.**	**2023 хил. лв.**
Продукти, които се прехвърлят в определен момент	2,509	4,821
Продукти и услуги, които се прехвърлят с течение на времето	313,747	436,355
Общо:	**316,256**	**441,176**

21.5. Задължения за изпълнение

Продукцията на Дружеството се реализира основно на вътрешния пазар на ограничен брой клиенти - намиращите се в района на топлоелектрически централи. Дружеството предоставя ж. п. транспортни услуги и транспортни услуги по извозване на пепелина.

Дългосрочни договори за продажба на въглища:

Дружеството има сключени дългосрочни договори за продажба на въглища с основните си клиенти.

В края на февруари 2024 г. изтече споразумението за изкупуване на електроенергия (СИЕ) между Контур Глобал Марица Изток 3 АД и НЕК ЕАД. Свързано с това е и изтичането на дългосрочния договор за доставка на лигнитни въглища между Контур Глобал Марица Изток 3 АД и Мини Марица – Изток ЕАД, който също изтече в края на февруари 2024 г. Към датата на съставяне на отчета се водят преговори за удължаване на срока на споразумението.

Съгласно сключен дългосрочен договор за продажба на въглища с Ей И Ес - 3С Марица Изток I ЕООД (AES), Дружеството има задължение да доставя минимално годишно количество от 5,184 хил. стандартни тона лигнитни въглища. През текущия период са доставени 3,188 хил. стандартни тона (за 2023 г.: 3,271 хил. стандартни тона).

През 2024 г. Дружеството признава приходи от неустойки във връзка с неприети количества въглища в отчета за печалбата или загубата в позиция „Други доходи“.

22. Други доходи

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Приходи от неустойки и лихви по договори с доставчици и клиенти	54,981	534
Приходи от финансиране	7,295	9,346
Приходи от наеми	1,195	1,170
Приходи от застрахователни събития	617	127
Приходи от излишъци на активи	521	181
Приходи от отписани задължения	11	13
Нетна печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения	1	2
Други доходи	396	351
Общо други доходи	**65,017**	**11,724**

През 2024 г. Дружеството е признало приходи от финансиране в размер на 2,514 хил. лв. във връзка с дълготрайни активи. За повече информация вижте бележка 15.

С протокол №8-2024/22.03.2024 г. Съвета на директорите на Мини Марица - Изток ЕАД възлага на Дружеството да предприеме правни и фактически действия по предявяване към Ей И Ес-3С Марица I

ЕООД на сума в размер на 27,642 хил. лв., представляваща обезщетение за неприети количества въглища през 2023 г. по сключеното между страните Споразумение за доставка на лигнитни въглища от 13.06.2001 г. в размер на 1,476,755 стандартни тона въглища. На 03.12.2024 г. е подписано тристранно споразумение между Мини Марица - Изток ЕАД, Ей И Ес-ЗС Марица I ЕООД и Национална електрическа компания ЕАД за искането обезщетение.

Съгласно протокол № 1-2025/16.01.2025 г. на Съвета на директорите на Мини Марица - Изток ЕАД, към 31.12.2024 г. Мини Марица - Изток ЕАД начислява сумата от 26,806 хил. лв. представляваща обезщетение за неприети количества въглища през 2024 г. (1,431,950 стандартни тона въглища) по сключеното между страните Споразумение за доставка на лигнитни въглища от 13.06.2001 г.

23. Разходи за материали

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Електроенергия	(46,226)	(106,198)
Резервни части	(19,392)	(20,824)
Материали за ремонт и поддръжка	(16,443)	(15,200)
Горива	(11,385)	(15,233)
Други материали	(1,190)	(1,496)
Общо:	**(94,636)**	**(158,951)**

24. Разходи за външни услуги

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Разходи за охрана	(12,461)	(11,244)
Транспорт	(9,233)	(11,146)
Концесионни такси	(4,610)	(6,787)
Поддръжка на имоти, машини и съоръжения	(3,580)	(4,070)
Консултантски услуги	(947)	(2,082)
Разходи за чужда механизация	(517)	(371)
Застраховки	(384)	(452)
Телекомуникационни и пощенски разходи	(247)	(241)
Рекламни услуги	(98)	(118)
Наем	(4)	-
Други	(509)	(1,089)
Общо	**(32,590)**	**(37,600)**

25. Разходи за амортизация и обезценка

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения	(86,209)	(81,100)
Разходи за амортизация на нематериални активи	(388)	(178)
Разходи за обезценка на имоти, машини и съоръжения	(21,747)	-
Приход от преоценка на имоти, машини и съоръжения	2,175	-
Общо	**(106,169)**	**(81,278)**

26. Разходи за персонала

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Разходи за заплати	(207,049)	(249,038)
в т.ч. разходи за неизползван отпуск	*9,961*	*(2,261)*
Разходи за социални осигуровки	(70,831)	(74,306)
в т.ч. разходи за осигуровки свързани с пенсии	*(56,098)*	*(55,733)*
в т.ч. разходи за осигуровки върху неизползван отпуск	*2,748*	*(557)*
Социални разходи	(62,022)	(31,413)
Пенсии - планове с дефинирани вноски	(46,153)	(1,429)
Общо:	**(386,055)**	**(356,186)**

Средносписъчен брой на персонала по категории:

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Класове персонал		
Наети лица по трудово правоотношение	**6,548**	**6,817**
Ръководители	184	181
Специалисти	472	471
Техници и приложни специалисти	444	464
Помощен административен персонал	213	225
Персонал зает с услуги на населението, търговия и охрана	61	62
Квалифицирани произв. работници и сродни на тях професии	1,910	2,002
Машинни оператори и монтажници	2,656	2,751
Професии не изискващи специална квалификация	608	661

27. (Начислена)/възстановена обезценка на финансови активи

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Търговски вземания	(85)	(7)
Други вземания	(12)	4,650
Търговски вземания от свързани лица	9	97
Съдебни вземания	(64)	(33)
Парични средства и краткосрочни депозити	20	594
Общо:	**(132)**	**5,301**

28. Други разходи

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Неустойки и лихви за просрочени задължения	(2,410)	(1)
Местни данъци и такси	(1,602)	(1,713)
Костюми и лични предпазни средства	(1,415)	(2,083)
Брак на материални запаси и имоти, машини и съоръжения	(554)	(261)
Разходи за безплатна храна	(512)	(15,607)
Данъци върху разходите	(141)	(367)
Командировки	(52)	(250)
Загуба от продажба на вземания	(50)	-
Курсове за квалификация	(48)	(215)
Отписани вземания	(36)	-
Лихви и санкции към бюджета	(3)	(548)
Други разходи	(758)	(660)
Общо:	**(7,581)**	**(21,705)**

29. Отчетна стойност на продадени активи

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Електрическа енергия	(8,887)	(13,976)
Други текущи активи (стоки, материали)	(289)	(672)
Отчетна стойност на продадени активи	**(9,176)**	**(14,648)**

30. Финансови приходи и разходи

Финансови приходи	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Приходи от дивиденти	320	346
Приходи от лихви по банкови разплащателни сметки	35	13
Финансови приходи	**355**	**359**

Финансови разходи	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Разходи за лихви по кредити от свързани лица, отчитани по амортизирана стойност	(790)	-
Разходи за лихви по банкови кредити, отчитани по амортизирана стойност	(914)	(235)
Разходи за лихви по заеми отчитани по амортизирана стойност	**(1,704)**	**(235)**
Разходи за лихви по доходи на персонала при пенсиониране	(4,357)	(4,978)
Банкови такси	(563)	(69)
Валутни курсови разлики, нетно	(2)	(15)
Финансови разходи	**(6,626)**	**(5,297)**

31. Разходи за данък върху дохода

Поради размера на стопанската дейност на групата на „Български енергиен холдинг“ ЕАД, към която принадлежи „Мини Марица - Изток“ ЕАД, за Дружеството са приложими изискванията за допълнителен корпоративен данък по реда на промените в Закона за корпоративното подоходно облагане, които са в сила от 1 януари 2024 г.

Изискванията на Втори стълб на данъчното облагане са транспонирани в българското законодателство и са влезли в сила на 1 януари 2024 г. През периода ръководството на Дружеството е направило оценка на приложимото данъчно законодателство, за да определи потенциалната експозиция за данъчни задължения по Втори стълб и е стигнало до заключението, че за Дружеството няма да възникне задължение за допълнителен национален данък по реда на чл. 260я[25] от Закона за корпоративното подоходно облагане за 2024 г.

Очакваният разход за корпоративен данък, базиран на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10% (2023 г.: 10%), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Загуба преди данъчно облагане	**(284,039)**	**(135,088)**
Средна облагаема печалба (СОП) за периода 2018-2021 г.	-	19,177
Средна облагаема печалба (СОП) за периода 2018-2021 г. увеличена с 20%	-	23,012
Данъчна (загуба)/печалба	-	(140,596)
Разлика между ДП и СОП, увеличена с 20%	-	-
Данъчна ставка за временна солидарна вноска		33%/50%
Текущ разход за солидарна вноска	**-**	**-**
Загуба преди данъчно облагане, след солидарна вноска	**(284,039)**	**(135,088)**
Данъчна ставка за корпоративен данък	10%	10%
Очакван разход за данък върху дохода	-	-
Данъчен ефект от:		
Корекции за приходи, освободени от данъчно облагане	11,784	13,125
Корекции за разходи, непризнати за данъчни цели	(26,261)	(12,575)
Текущ разход за данък върху дохода	**-**	**-**
Отсрочени данъчни приходи		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	14,426	(648)
Приходи от/(разходи за) данък върху дохода	**14,426**	**(648)**
Отсрочени данъчни (разходи)/приходи, признати в другия всеобхватен доход	(16,820)	997

Пояснение 16 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати в другия всеобхватен доход.

32. Свързани лица

Свързаните лица на Дружеството включват едноличния собственик, ключов управленски персонал, предприятия под общ контрол и други описани по-долу.

Собственик на капитала на Дружеството, упражняващ контрол (Дружество майка)

„Български Енергиен Холдинг“ ЕАД (БЕХ)

Собственик на капитала на предприятието майка

Българската държава чрез Министъра на енергетиката

Предприятия, които са под общ контрол с Дружеството (предприятия в група)

„Национална Електрическа Компания“ ЕАД
„Булгаргаз“ ЕАД
„Булгартрансгаз“ ЕАД
„Булгартел“ ЕАД
„АЕЦ Козлодуй“ ЕАД
ТЕЦ „Марица изток“ 2 ЕАД
„Електроенергиен системен оператор“ ЕАД
„Национален енергиен оператор“ ЕАД
„Минпроект“ ЕАД
„Булгартел Скопие“ ДООЕЛ
„ВЕЦ Козлодуй“ ЕАД
„Интерприборсервиз“ ООД (в несъстоятелност с реш. 11/16.02.2023 г. на Окръжен съд, гр. Враца)

„АЕЦ Козлодуй - Нови мощности“ ЕАД
„Газов хъб Балкан“ ЕАД
„ЕСО Инженеринг“ ЕООД
„ЕСО Проект“ ЕООД
„ЕСО Чардж“ ЕООД
„АЕЦ Строителен Надзор“ ЕООД
„АЕЦ Сервиз“ ЕООД
„Енергиен оператор по измерване и информационни технологии“ ЕАД (в ликвидация)

Асоциирани и съвместни предприятия на предприятията в група

„Ай Си Джи Би“ АД
„Южен поток България“ АД
„КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД
„КонтурГлобал Оперейшънс България“ АД
ЗАД „Енергия“
ПОД „Алианц България“ АД
„Хек Горна Арда“ АД
„Трансболкан Електрик Пауър Трейдинг“ С.А. – NECO S.A. – до ноември 2023 г.
Southeast Electricity Network Coordination Center (“SEleNe CC”)
„Газтрейд“ С.А.

Други свързани лица под общ контрол на Българската държава

„Българска независима енергийна борса“ ЕАД (БНЕБ ЕАД) и други

Ключов ръководен персонал на предприятието

Съвет на директори (СД):
Светослав Митков Миневски - Председател на Съвета на директорите
Тодор Димчев Тодоров- член на Съвета на директорите от 19.04.2024 г.
Илза Миткова Чинкова - член на Съвета на директорите до 19.04.2024 г.
Георги Иванов Коев - член на Съвета на директорите до 27.05.2024 г.
Николай Стефанов Диков - член на Съвета на директорите до 06.06.2024 г.
Цветолин Венциславов Богданов - член на Съвета на директорите
Елвира Петрова Шопова - член на Съвета на директорите до 27.05.2024 г.
Николай Марков Николов - член на Съвета на директорите до 27.05.2024 г.
Стелиан Пенчев Коев - член на Съвета на директорите от 27.05.2024 г.
Таньо Брайков Танев - член на Съвета на директорите от 06.06.2024 г.

Ако не е изрично упоменато, трансакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

32.1. Сделки с краен собственик на дружеството

Сделки със свързани лица – Покупки	Вид на сделките	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Министерство на енергетиката	Концесия	(4,610)	(6,787)
	Лихви	(575)	-

32.2. Сделки с предприятие майка

Сделки със свързани лица – Продажби	Вид на сделките	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Български енергиен холдинг ЕАД	Наеми	1	2

Сделки със свързани лица - Покупки	Вид на сделките	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Български енергиен холдинг ЕАД	Консултантски услуги	(554)	(211)
	Лихви за забавено плащане по консултантски услуги	(5)	-
	Получен заем	107,701	-
	Цедирани вземания	27,642	-
	Загуба от продажба на вземания	(50)	-
	Начислени лихви по заем	(790)	-
	Платени лихви по заеми	(547)	-

На 28.06.2024 г. между „Мини Марица - Изток“ ЕАД и „Български енергиен холдинг“ ЕАД е подписано Рамково споразумение за финансиране. С него „Български енергиен холдинг“ ЕАД определя разполагаема сума в размер на 100,000 хил. лв., която да послужи за финансиране на стопанската дейност на „Мини Марица – Изток“ ЕАД. Дружеството има право да получи сумата от „Български енергиен холдинг“ ЕАД само след изчерпване на всички възможности за получаване на целево банково финансиране. Настоящото споразумение е със срок на действие до 31.12.2024 г. Към 31.12.2024 г. Дружеството е усвоило сумата по споразумението (виж пояснение 32.9).

През октомври 2024 г. е подписано ново Рамково споразумение №133-2024 от 17.10.2024 г. за финансиране, между „Мини Марица - Изток” ЕАД и „Български енергиен холдинг“ ЕАД в размера на 100,000 хил. лв. Споразумението е със срок на действие до 30.06.2025 г. Към 31.12.2024 г. Дружеството е усвоило 10,000 хил. лв. по споразумението (виж пояснение 32.9).

На 05.12.2024 г. между „Мини Марица - Изток” ЕАД и „Български енергиен холдинг“ ЕАД е сключен договор за цесия. Съгласно договора Дружеството прехвърля възмездно свое вземане от „Ей И Ес - 3С Марица Изток I“ ЕООД на „Български енергиен холдинг“ ЕАД. Вземането на стойност 27,642 хил. лв. е възникнало във връзка с неприети количества въглища за 2023 г. (виж пояснение 22 и пояснение 32.6).

През 2024 г. „Български енергиен холдинг“ ЕАД извършва в полза на Дружеството правни услуги във връзка с „Консултации/съвети за държавна помощ“ за „Мини Марица - Изток“ ЕАД.

32.3. Сделки с дружества под общ контрол

Сделки със свързани лица - Продажби	Вид на сделките	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Дружества под общ съвместен контрол			
Национална Електрическа Компания ЕАД	**общо**	**2**	**24**
	услуга с механизация	**-**	21
	ел. енергия	2	3
Булгартрансгаз ЕАД	**наеми**	**-**	**2**
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	**общо**	**152,895**	**135,046**
	продажба на въглища	149,641	130,573
	депониране на производствени отпадъци-пепелина	3,020	4,217
	други	231	256
	неустойки за забавено плащане	3	-
Електроенергиен системен оператор ЕАД	**достъп до съоръжения**	**381**	**110**
Общо:		**153,278**	**135,182**

Сделки със свързани лица - Покупки	Вид на сделките	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	**покупка на ел. енергия**	(174)	(22,193)
Електроенергиен системен оператор ЕАД	**общо**	**(5,507)**	**(8,338)**
	ел. енергия	(5,503)	(8,338)
	неустойки	(4)	-
Минпроект ЕАД	**авторски надзор**	**(151)**	**-**
АЕЦ „Козлодуй“	**ел. енергия**	**(763)**	**(3,344)**
Национална Електрическа Компания ЕАД	**общо**	**(520)**	**(16)**
	социални разходи	(3)	(16)
	покупка на активи	(514)	-
	командировки	(3)	-
Булгартрансгаз ЕАД	**социални разходи**	**-**	**(3)**
Булгартел ЕАД	**интернет услуги**	**(4)**	**(4)**
Общо:		**(7,119)**	**(33,898)**

32.4. Сделки с асоциирани предприятия на Група БЕХ

Сделки със свързани лица - Продажби	Вид на сделките	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	**общо**	**17,543**	**135,432**
	въглища	16,896	131,754
	депониране на производствени отпадъци-пепелина	372	3,399
	неустойки за забавено плащане	255	232
	услуги	20	47
ЗАД Енергия общо	**дивидент**	**320**	**346**
Общо:		**17,863**	**135,778**

Сделки със свързани лица - Покупки	Вид на сделките	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	**такса преминаване на вагони**	**-**	**(185)**

32.5. Сделки с други свързани лица

Сделки със свързани лица - Продажби	Вид на сделките	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Други свързани лица			
Под общ контрол на Българската държава		7,923	10,599

Сделки със свързани лица - Покупки	Вид на сделките	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Други свързани лица			
Под общ контрол на Българската държава		(501)	(644)

32.6. Безналични транзакции със свързани лица

На 25.04.2023 г. е подписана банкова гаранция с „Юробанк България“ АД в размер на 1,837 хил. лв. в полза на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД. Гаранцията обезпечава Договор №DPR-135/14.10.2019 г. за достъп и пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа с краен клиент. Срок на валидност на гаранцията - 31.01.2024 г. Издаването на нова Банкова гаранция в полза на Електроенергиен системен оператор ЕАД е в процес на процедура.

Съгласно договор за цесия от 05.12.2024 г. „Български енергиен холдинг“ ЕАД погасява задължения на „Мини Марица - Изток“ ЕАД към „Каучук“ АД в размер на 25,172 хил. лв. и прихваща насрещното си вземане за лихви и главници към 31.12.2024 г. по договори за кредит номер 118,125,132/2024 г. в размер на 2,420 хил. лв. (вижте пояснение 10).

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

32.7. Условия на сделките със свързани лица

Продажбите на и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени. Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия. Преглед за обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който то оперира.

32.8. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения		
Заплати, включително други доплащания	(520)	(492)
Разходи за социални осигуровки	(46)	(47)
Общо краткосрочни възнаграждения	**(566)**	**(539)**
Общо възнаграждения	**(566)**	**(539)**

32.9. Разчети със свързани лица в края на годината

	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Текущи вземания от свързани лица		
Търговски и други вземания		
Дружества под общ съвместен контрол		
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД	19,594	14,523
ТЕЦ Марица Изток 2 ЕАД- обезценка	(1)	-
Национална Електрическа Компания ЕАД	731	730
Национална Електрическа Компания ЕАД - обезценка	(730)	(730)
Електроенергиен системен оператор ЕАД	516	221
Електроенергиен системен оператор ЕАД - обезценка	(21)	-
Асоциирани предприятия на Група БЕХ		
Търговски и други вземания		
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	1,510	27,601
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД - обезценка	(60)	(90)
Вземания от други свързани лица		
Под общ контрол на Българската държава	1,594	1,501
Търговски и други вземания	**23,133**	**43,756**
Финансови активи	**23,133**	**43,756**
Аванси предоставени на доставчици		
Под общ контрол на Българската държава	-	1
Общо аванси	**-**	**1**
Нефинансови активи	**-**	**1**
Общо текущи вземания от свързани лица	**23,133**	**43,757**
Общо вземания от свързани лица нетно от обезценка	**23,133**	**43,757**

Задължения	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Нетекущи задължения		
Заеми – нетекуща част		
Предприятие майка		
Български Енергиен Холдинг ЕАД		
Заеми – нетекуща част	**3,722**	**-**
Нетекущи финансови пасиви	**3,722**	**-**
Нетекущи задължения към свързани лица	**3,722**	**-**
Текущи задължения		
Заеми – текуща част		
Предприятие майка		
Български Енергиен Холдинг ЕАД		
Главница	103,980	-
Лихва	121	-
Заеми – текуща част	**104,101**	**-**
Краен собственик на Дружеството		
Търговски и други задължения		
Задължения за концесионна такса		
Министерство на Енергетиката	3,713	3,142
Предприятие майка		
Български Енергиен Холдинг ЕАД	8,617	8,377
Дружества под общ съвместен контрол		
Електроенергиен системен оператор ЕАД	902	767
Минпроект ЕАД	64	6
Булгартел ЕАД	-	1
Асоциирани предприятия на Група БЕХ		
КонтурГлобал Марица Изток 3 АД	-	22
ПОД Алианц България АД	1	1
Задължения към други свързани лица		
Дружества, собственост на държавата	43	36
Общо търговски задължения	**13,340**	**12,352**
Финансови пасиви	**117,441**	**12,352**
Текущи задължения към свързани лица	**117,441**	**12,352**

Сключени договори за заем между Мини Марица Изток ЕАД и БЕХ ЕАД:

1. Договор за заем 1, № 118-2024/16.08.2024 г. – на 16.08.2024 г. е сключен Договор за заем с БЕХ ЕАД, гр. София, съгласно който БЕХ ЕАД предоставя на „Мини Марица – Изток“ ЕАД вътрешнофирмен целеви заем. Заемът е предоставен за финансиране дейността на „Мини Марица - Изток“ ЕАД, гр. Раднево за разплащане с персонал, фондове за социално осигуряване, държавен бюджет и контрагенти. Общият размер на кредита е 28,000 хил. лв. Заемът е изцяло усвоен на 20.08.2024 г. Гратисен период за плащания по главницата е до 30.11.2024 г., през който се дължи лихва върху усвоените средства. Крайния срок на издължаване на всички задължения е до 30.11.2025 г., съгласно подписан погасителен план. Лихвеният процент по договора е 3.275%. Предвидена е и лихва за забава в размер на ОЛП + 10% за всеки ден просрочие. Към 31.12.2024 г. погасената главница по заема е в размер на 2,298 хил. лв., платената лихва по договора е в размер на 331 хил. лв., като в погасената сума е включена и прихванатата сума съгласно Договор за прехвърляне на вземане (цесия) № 151-2024/05.12.2024 г. между ММИ ЕАД и БЕХ ЕАД в общ размер 2,375 хил. лв. (2,298 хил. лв. главница и 76 хил. лв. лихва). Задължението по главницата на заема към 31.12.2024 г. е в размер на 25,701 хил. лв.

2. Договор за заем 2, № 125-2024/18.09.2024 г. – на 18.09.2024 г. е сключен Договор за заем с БЕХ ЕАД, гр. София, съгласно който БЕХ ЕАД предоставя на „Мини Марица – Изток“ ЕАД вътрешнофирмен целеви заем. Заемът е предоставен за финансиране дейността на „Мини Марица - Изток“ ЕАД, гр. Раднево за разплащане с персонал, фондове за социално осигуряване, държавен

бюджет и контрагенти. Общият размер на кредита е 28,000 хил. лв. Заемът е изцяло усвоен на 20.09.2024 г. Гратисен период за плащания по главницата е до 31.12.2024 г., през който се дължи лихва върху усвоените средства. Крайния срок на издължаване на всички задължения е до 31.12.2025 г., съгласно подписан погасителен план. Лихвеният процент по договора е 3.275%. Предвидена е и лихва за забава в размер на ОЛП + 10% за всеки ден просрочие. Към 31.12.2024 г. съгласно погасителния план плащания по главницата няма, платената лихва по договора е в размер на 255 хил. лв., като в погасената сума е включена и прихванатата сума съгласно Договор за прехвърляне на вземане (цесия) № 151-2024/05.12.2024 г. между ММИ ЕАД и БЕХ ЕАД в размер 45 хил. лв. - лихва по вноска. Задължението по главницата на заема към 31.12.2024 г. е в размер на 28,000 хил. лв.

3. Договор за заем 3, № 132-2024/17.10.2024 год. – на 17.10.2024 г. е сключен Договор за заем с БЕХ ЕАД, гр. София, съгласно който БЕХ ЕАД предоставя на „Мини Марица – Изток“ ЕАД вътрешнофирмен целеви заем. Заемът е предоставен за финансиране дейността на „Мини Марица - Изток“ ЕАД, гр. Раднево за разплащане с персонал, фондове за социално осигуряване и държавен бюджет. Общият размер на кредита е 44,000 хил. лв. В Договора е предвидено заема да бъде усвоен на два транша – на 21.10.2024 г. сума в размер на 16,000 хил. лв. и на 20.11.2024 г. сума в размер на 28,000 хил. лв. На 17.10.2024 г. по банкова сметка е получен първия договорен транш по договора в размер на 16,000 хил. лв. На 20.11.2024 г. по банкова сметка е получена сума в размер на 22,000 хил. лв., а с получения на 18.12.2024 г. превод в размер на 6,000 хил. лв. заемът е окончателно усвоен. Гратисен период за плащания по главницата е до 31.01.2025 г., през който се дължи лихва върху усвоените средства. Крайния срок на издължаване на всички задължения е до 31.01.2026 г., съгласно подписан погасителен план. Лихвеният процент по договора е 3.275%. Предвидена е и лихва за забава в размер на ОЛП + 10% за всеки ден просрочие. Към 31.12.2024 г. съгласно погасителния план плащания по главницата няма, начислената лихва по договора е в размер на 193 хил. лв., а платената лихва - 83 хил. лв. Задължението по главницата на заема към 31.12.2024 г. е в размер на 44,000 хил. лв.

4. Договор за заем № 160-2024/17.12.2024 г. – 17.12.2024 г. е сключен Договор за заем с БЕХ ЕАД, гр. София, съгласно който БЕХ ЕАД предоставя на „Мини Марица - Изток“ ЕАД краткосрочна кредитна линия (заем). Заемът е предоставен за финансиране дейността на „Мини Марица - Изток“ ЕАД, гр. Раднево за плащане към персонал, фондове за социално осигуряване, държавен бюджет и други оперативни нужди. Общият размер на кредита е до 50,000 хил. лв. Средства по заема могат да бъдат усвоявани многократно, до достигане на договорения максимален размер. В рамките на договорения срок, могат да бъдат правени многократни пълни или частични плащания на усвоената сума. Срока на действие на Договора 12 месеца от датата на първо усвояване на средства по заема. На 18.12.2024 г. по банкова сметка е получен първия договорен транш по договора в размер на 10,000 хил. лв. Лихвеният процент по Договора е 3.275%. Предвидена е и лихва за забава в размер на ОЛП + 10% за всеки ден просрочие. Към 31.12.2024 г. плащания по главницата няма, има начислена лихва по договора е в размер на 11 хил. лв. Задължението по главницата на заема към 31.12.2024 г. е в размер на 10,000 хил. лв.

33. Условни активи, условни пасиви и ангажименти

Ангажименти по концесионен договор

Съгласно чл. 30.15 от сключен концесионен договор за добив на въглища от находище „Източномаришки въглищен басейн“, Дружеството се задължава да заделя парични средства в полза на Министерството на енергетиката, които могат да бъдат използвани единствено за целта, за която са предназначени (видовете работи за окончателното напускане на концесионната площ) и след изрично разрешение на Министерството на енергетиката. Дружеството следва да внася ежегодно в доверителни сметки сума в размер на 4,385 хил. лв., одобрена от Министерството на енергетиката, със сключен анекс през октомври 2019 г.

С писма от месец март и юни 2022 г. до Министъра на енергетиката, Дружеството предлага промяна в договорите за откриване на доверителни банкови сметки, а именно ежегодната вноска да се увеличи на 9,246 хил. лв.

Предложената вноска включва:

- текущата вноска в размер на 4,385 хил. лв.;

- невнесените суми до 2021 г., разсрочени до 2036 г., в размер на 4,861 хил. лв.

Съгласно писмо на Министерство на Енергетиката с изх. № Е–26–М-163/25.05.2022 г., задължението на Мини Марица - Изток ЕАД по „Фонд за напускане“ е разсрочено до 2036 г. съгласно предложения погасителен план.

По сключен договор ТО 212/13.10.2023 г. с предмет „Откриване и обслужване на доверителна банкова сметка „Фонд за напускане“ с Инвестбанк АД, е открита доверителна банкова сметка „Фонд за напускане“.

Съгласно чл. 31 от сключения концесионен договор Концесионера трябва да представя на Концедента банкова гаранция за текущата година в размер на 30% от изчисленото концесионно възнаграждение. За 2024 г. размера на гаранцията следва да бъде 2,036 хил. лв.

През първото тримесечие на 2024 г. е стартирана процедура за издаване на банкова гаранция, обезпечаваща добива по концесионен договор, с реф. №10/2024 г. Същата е прекратена на основание чл.110, ал.1, т.1 от ЗОП. Срокът за подаване на оферти е удължен -отново няма подадени оферти. Към датата на съставяне на отчета процедурата е прекратена. Предстои стартиране на нова процедура, съгласно утвърден График за възлагане на поръчки на „Мини Марица–Изток“ ЕАД за 2025 г.

Към настоящия момент Дружеството не е заделило средства в доверителна гаранционна сметка и не е издало банкова гаранция, в полза на концедента, обезпечаваща дейностите по договора.

Правни ангажименти

Към 31.12.2024 г. са предявени различни правни искове към Дружеството. С изключение на тези, за които вече са начислени провизии, ръководството на Дружеството счита, че отправените искове са неоснователни, и че вероятността те да доведат до разходи за Дружеството при уреждането им е малка.

Решение на Народното събрание

На заседание на Народното събрание на 25 април 2024 г. е взето решение, с което се задължава Министерския съвет чрез министъра на финансите и министъра на енергетиката да предприеме всички необходими действия при спазване на приложимото българско и общностно законодателство за осигуряване от държавния бюджет на средства на Мини Марица - Изток ЕАД, в размер на 250 000 хил. лв. годишно за срок от четири години (2024 г. – 2028 г.) с цел обезпечаване на дейности по техническа рекултивация на нарушените терени на находище „Източномаришки въглищен басейн“. Средствата ще се предоставят само и единствено при условието, че дейностите по рекултивация се извършват единствено от Мини Марица - Изток ЕАД, като не се допуска възлагане или преотдаване на дейностите на частни дружества и/или дружества с държавно или общинско участие.

34. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Търговски вземания	49,082	13,649
Търговски вземания от свързани лица, в т.ч.:	23,133	43,756
Вземания от свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)	*20,089*	*14,744*
Вземания от други свързани лица	*3,044*	*29,012*
Съдебни и присъдени вземания	63	59
Други вземания	3,352	3,361
Пари и парични еквиваленти	4,409	41,366
Капиталови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	934	1,659
Общо:	**80,973**	**103,850**

Финансови пасиви	31 декември 2024 хил. лв.	31 декември 2023 хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Заеми	19,981	2,430
Търговски и други задължения	16,159	35,413
Търговски и други задължения към свързани лица, в т.ч.:	121,163	12,352
Задължения към свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)	*117,406*	*9,151*
Задължения към други свързани лица	*3,757*	*3,201*
Общо:	**157,303**	**50,195**

35. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Дружеството се осъществява от централната администрация на Дружеството в сътрудничество със Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средно срочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Дружеството не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са описани по-долу.

35.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Дружеството е изложено на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Дружеството.

35.1.1. Валутен риск

Сделките на Дружеството се осъществяват главно в български лева. Когато Дружеството извършва чуждестранни трансакции те са деноминирани главно в евро и не излагат Дружеството на валутен риск. За да намали валутния риск, Дружеството следи паричните потоци, които не са в български лева.

35.1.2. Лихвен риск

Политиката на Дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември 2024 г. Дружеството е изложено на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми, които са с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти.

Дружеството наблюдава чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на лихвените проценти по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на ОЛП в България, в размер на +/- 0.01 % и по заемите с плаващ лихвен процент, базиран на EURIBOR, в размер на +/- 0.1 % . Тези промени се определят като вероятни въз основа на наблюдения на настоящите пазарните условия. Изчисленията се базират на промяната на средния пазарен лихвен процент и на финансовите инструменти, държани от Дружеството към края на отчетния период, които са чувствителни спрямо промени на лихвения процент. Всички други параметри са приети за константни.

Към 31.12.2024 г. и 31.12.2023 г. ефектът в нетния финансов резултат и собствения капитал от промяна на ОЛП с +/- 0.01 % е -/+2 хил. лв.

35.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложено на този риск във връзка с различни финансови инструменти,

като например възникване на вземания от клиенти, депозиране на средства и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период.

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Ръководството на Дружеството извършва регулярен и детайлен анализ на разчетите с контрагентите си на индивидуална база, както и потенциалния ефект върху кредитното им качество, в т.ч. от гледна точка на формиране на обоснован размер на загубите от обезценки.

Дружеството не е предоставяло финансови активи като обезпечение.

Възрастовата структура на търговски вземания от несвързани лица на Дружеството и съответно очакваните кредитни загуби са като следва:

31 декември 2024 г.	**Очакван процент на кредитна загуба**	**Брутна стойност на търговски вземания**	**Очаквана кредитна загуба**	**Нетна стойност на търговски вземания**
	%	**хил. лв.**	**хил. лв.**	**хил. лв.**
Непадежирали	0.00%	48,635	-	48,635
От 0-30 дни	0.67%	448	(3)	445
От 31 – 60 дни	0.00%	1	-	1
От 61 – 90 дни	0.00%	1	-	1
Над 90 дни	100%	871	(871)	-
		49,956	**(874)**	**49,082**

31 декември 2023 г.	**Очакван процент на кредитна загуба**	**Брутна стойност на търговски вземания**	**Очаквана кредитна загуба**	**Нетна стойност на търговски вземания**
	%	**хил. лв.**	**хил. лв.**	**хил. лв.**
Непадежирали	0.00%	13,272	-	13,272
От 0-30 дни	0.50%	200	(1)	199
Над 90 дни	81.57%	966	(788)	178
		14,438	**(789)**	**13,649**

Възрастовата структура на търговски и други вземания от свързани лица на Дружеството и съответно очакваните кредитни загуби са като следва:

31 декември 2024 г.	**Очакван процент на кредитна загуба**	**Брутна стойност на търговски и други вземания от свързани лица**	**Очаквана кредитна загуба**	**Нетна стойност на търговски и други вземания от свързани лица**
	%	**хил. лв.**	**хил. лв.**	**хил. лв.**
Непадежирали	0.00%	22,367	-	22,367
От 0-30 дни	0.00%	3	-	3
Над 90 дни	51.56%	1,575	(812)	763
		23,945	**(812)**	**23,133**

31 декември 2023 г.	Очакван процент на кредитна загуба %	Брутна стойност на търговски и други вземания от свързани лица хил. лв.	Очаквана кредитна загуба хил. лв.	Нетна стойност на търговски и други вземания от свързани лица хил. лв.
Непадежирали	0.00%	33,841	-	33,841
От 0-30 дни	0.00%	9,943	(79)	9,864
Над 90 дни	93.56%	792	(741)	51
		44,576	**(820)**	**43,756**

35.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Дружеството да не може да погаси своите задължения. Дружеството посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Дружеството за периода.

Дружеството държи пари в брой за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер.

Към 31 декември 2024 г. падежите на договорните задължения на Дружеството (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2024 г.	Балансова стойност хил. лв.	Договорени парични потоци хил. лв.	При поискване (без матуритет) хил. лв.	До 6 месеца хил. лв.	6-12 месеца хил. лв.	1-2 години хил. лв.
Недеривативни финансови задължения						
Банкови заеми	19,981	20,171	-	20,171	-	-
Търговски и други задължения	16,159	16,159	16,159	-	-	-
Задължения към свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)	117,406	119,562	9,583	47,555	58,692	3,732
Задължения към асоциирани и други свързани лица	3,757	3,757	619	3,138	-	-
Общо	**157,303**	**159,649**	**26,361**	**70,864**	**58,692**	**3,732**

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Дружеството са обобщени, както следва:

31 декември 2023 г.	Балансова стойност хил. лв.	Договорени парични потоци хил. лв.	При поискване (без матуритет) хил. лв.	До 6 месеца хил. лв.
Недеривативни финансови задължения				
Банкови заеми	2,430	2,440	-	2,440
Търговски и други задължения	35,413	35,413	35,413	-
Задължения към свързани лица под общ контрол (Група БЕХ)	9,151	9,151	9,151	-
Задължения към асоциирани и други свързани лица	3,201	3,201	59	3,142
Общо	**50,195**	**50,205**	**44,623**	**5,582**

Към 31.12.2024 г. Дружеството има просрочени търговски задължения в размер на 1,548 хил. лв. (за 2023 г.: 18,862 хил. лв.).

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Дружеството отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. През 2024 г. наличните парични ресурси и текущите търговски вземания не задоволяват текущите нужди от изходящ паричен поток.

36. Оценяване по справедлива стойност

Дружеството групира активите и пасиви, отчитани по справедлива стойност в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на активите и пасивите. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;

2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и

3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

36.1. Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите инструменти, оценявани по справедлива стойност са оповестени в бележка 7.

36.2. Оценяване по справедлива стойност на нефинансови активи

Следната таблица представя нивата в йерархията на нефинансови активи, оценявани по справедлива стойност:

	2024 Ниво 3 хил. лв.	2023 Ниво 3 хил. лв.
Имоти, машини и съоръжения	760,878	671,949

Справедливата стойност на имотите, машините и съоръженията на Дружеството се определя периодично на базата на доклади на независими лицензирани оценители (виж бележка 6 Имоти, машини и съоръжения).

37. Промени в пасивите, възникващи от финансови дейности

Изменението в пасивите, възникващи от финансови дейности, от парични потоци и непарични промени за 2024 г. са както следва:

	Банкови заеми - главница хил. лв.	Търговски заеми св. лица - главница хил. лв.	Банкови овърдрафти хил. лв.	Общо пасиви от финансови дейности хил. лв.
На 1 януари 2024 г.	**2,430**	**-**	**-**	**2,430**
Парични потоци от финансова дейност- нетно	**(2,471)**	**109,453**	**19,108**	**126,090**
Постъпления		110,000	47,140	157,140
Плащания	(2,471)	(547)	(28,032)	(31,050)
Промени с непаричен характер - безналични	**41**	**(1,630)**	**873**	**(716)**
Прихванатa главница	-	(2,298)	-	(2,298)
Прихванатa лихва	-	(122)	-	(122)
Начислена лихва	41	790	873	1,704
На 31 декември 2024 г.	**-**	**107,823**	**19,981**	**127,804**

Изменението в пасивите, възникващи от финансови дейности, от парични потоци и непарични промени за 2023 г., са както следва:

	Банкови заеми - главница хил. лв.
На 1 януари 2023 г.	**7,289**
Парични потоци от финансова дейност- нетно	**(5,094)**
Плащания	(5,094)
Промени с непаричен характер - безналични	**235**
Начислена лихва	235
На 31 декември 2023 г.	**2,430**

38. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за едноличния собственик, като определя, когато е възможно, цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Съветът на Директорите на „Български енергиен холдинг“ ЕАД упражнява правата на едноличен собственик на капитала на Дружеството и като такъв взема решение за увеличаване или намаляване на капитала на Дружеството, за прекратяване или преобразуване.

Дружеството наблюдава капитала на базата на съотношението на собствен капитал към нетния дълг.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

	2024 хил. лв.	2023 хил. лв.
Собствен капитал	556,046	674,288
Общо задължения	539,999	348,292
- Пари и парични еквиваленти	(4,409)	(41,366)
Нетен дълг	**535,590**	**306,926**
Съотношение на собствен капитал към общо активи	**1:0.96**	**1:0.46**

Изменението на коефициента на задлъжнялост на Мини Марица - Изток ЕАД през 2024 г. се дължи на отчетената загуба през периода и увеличение на финансовия дълг на Дружеството.

39. Събития след края на отчетния период

Съгласно протокол №13-2025 от 20 февруари 2025 г. от заседание на Съвета на директорите на Мини Марица - Изток ЕАД е взето решение за промяна в състава на Съвета на директорите. Стелиан Коев е освободен като член и на негово място е избран Тихомир Тенев. Промяната е вписана в Търговския регистър на 7 март 2025 г.

40. Капиталови ангажименти

Във връзка с изпълнение на инвестиционната си програма към 31.12.2024 г. Дружеството има поети ангажименти по договори за строителство, доставка и монтаж на машини и съоръжения обезпечаващи нейното изпълнение.

Значимите ангажименти по инвестиционни договори са оповестени в доклада за дейността за 2024 г.

41. Оповестяване съгласно законови изисквания

Този финансов отчет е одитиран от одиторски дружества Грант Торнтон ООД и Захаринова Нексиа ЕООД, на основание договор сключен между Български Енергиен Холдинг ЕАД. Дружеството не начислява суми за независим финансов одит. Самостоятелният финансов отчет на Български Енергиен Холдинг ЕАД за годината, завършваща на 31.12.2024 г., съдържа оповестяване за начислените суми за услуги, предоставяни от регистрирани одитори за независим финансов одит. През периода регистрираните одитори не са предоставяли други услуги на Дружеството, съгласно чл. 30 от Закона за счетоводството.

42. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2024 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 7 май 2025 г.